

2019

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ The Annual Report

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ • ACCREDITATION BODY OF SERBIA

ATC

► *Поверење у компетентност*
Confidence in competence

Скраћенице	
АТС	Акредитационо тело Србије
АТ	Акредитационо тело
ТОУ	Тело за оцењивање усаглашености
IAF	Међународни форум за акредитацију
ILAC	Међународна организација за акредитацију лабораторија
IAF MLA/ILAC MRA	Споразум о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру IAF-а/ILAC-а
EA	Европска организација за акредитацију
EA MAC	Савет за мултилатералне споразуме EA
EA BLA/MLA	Билатерални/мултилатерални споразум о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру EA
EA GA	Генерална скупштина EA
ЕК	Европска комисија
ISO	Међународна организација за стандардизацију
IEC	Међународна електротехничка комисија
ИК	Инфраструктура квалитета
РТ	Proficiency Testing - Испитивање оспособљености (ПТ)
ПТП	Провајдер за испитивање оспособљености (ПТ провајдер - ПТП)
УО	Управни одбор АТС-а
СА	Савет за акредитацију АТС-а
НО	Надзорни одбор АТС-а
ЛИ	Лабораторија за испитивање
ЛЕ	Лабораторија за еталонирање
МЛ	Медицинска лабораторија
КТ	Контролно тело
СТСМ	Сертификационо тело за сертификацију система менаџмента
СТСП	Сертификационо тело за сертификацију производа
СТСО	Сертификационо тело за сертификацију особа
АТСГ	Акредитационо тијело Црне Горе
БАТА	Институт за акредитирање Босне и Херцеговине
ИАРСМ	Институт за акредитацију Републике Северне Македоније
НАА	Хрватска акредитацијска агенција
Росакредитација	Савезна служба за акредитацију Руске Федерације
SA	Словеначко акредитационо тело
РТВ	Немачки национални метролошки институт (Physikalisch Technische Bundesanstalt)
ДМДМ	Дирекција за мере и драгоцене метале
ИСС	ИСС - Институт за стандардизацију Србије
МАКЛАБ	Македонско удружење лабораторија и контролних тела
НАН	Национално акредитационо тело Мађарске
КИО	Комисија за избор и праћење перформанси оцењивача и техничких експерата
ЕУ	Европска унија

Acronyms	
ATS	Accreditation Body of Serbia
AB	Accreditation Body
CAB	Conformity Assessment Body
IAF	International Accreditation Forum
ILAC	International Laboratory Accreditation Cooperation
IAF MLA/ILAC MRA	IAF Multilateral Recognition Arrangement/ILAC Mutual Recognition Arrangement
EA	European co-operation for Accreditation
EA MAC	EA Multilateral Agreement Council
EA BLA/MLA	EA Bilateral/Multilateral Agreement
EA GA	EA General Assembly
EC	European Commission
ISO	International Organization for Standardization
IEC	International Electrotechnical Commission
QI	Quality Infrastructure
PT	Proficiency Testing
PTP	Proficiency Testing Provider
MB	ATS Management Board
AC	ATS Accreditation Council
SB	ATS Supervisory Board
TL	Testing Laboratory
CL	Calibration Laboratory
ML	Medical Laboratory
IB	Inspection Body
CBMS	Certification Body Operating Certification of Management System
CBPrC	Certification Body Operating Certification of Products
CBPC	Certification Body Operating Certification of Persons
АТСГ	Accreditation Body of Montenegro
BATA	Institute for Accreditation of Bosnia and Herzegovina
IARNM	Institute for accreditation of the Republic of North Macedonia
HAA	Croatian Accreditation Agency
RusAccreditation	Federal Service for Accreditation of the Russian Federation
SA	Slovenian Accreditation
PTB	Physikalisch Technische Bundesanstalt
DMDM	Directorate of Measures and Precious Metals
ISS	Institute for Standardization of Serbia
МАКЛАБ	Macedonian Association of Laboratories
НАН	National Accreditation Body of Hungary
KIO	Committee for the Selection and Performance Monitoring of Assessors and Technical Experts
EU	The European Union

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

Annual Report

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ • ACCREDITATION BODY OF SERBIA

2019

Садржај

УВОДНА РЕЧ ВД ДИРЕКТОРА АТС-а	4
РАД ОРГАНА И ТЕЛА АТС-а	6
АКТИВНОСТИ АТС-а У ОБЛАСТИ АКРЕДИТАЦИЈЕ	8
ИЗМЕНЕ ДОКУМЕНАТА СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА	14
МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ	16
ПРОМОЦИЈА АКРЕДИТАЦИЈЕ	24
ЗАПОСЛЕНИ И ОЦЕЊИВАЧИ АТС-а	34
РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	38
АНКЕТА АТС-а	40
ЦИЉЕВИ АТС-а	42

АТС

Table of Contents

THE ATS ACTING DIRECTOR'S FOREWORD	5
ACTIVITIES OF THE ATS BODIES AND ORGANS	7
THE ATS ACCREDITATION ACTIVITIES	9
AMENDMENTS TO MANAGEMENT SYSTEM DOCUMENTS	15
INTERNATIONAL ACTIVITIES	17
THE PROMOTION OF ACCREDITATION	25
ATS EMPLOYEES AND ASSESSORS	35
IMPLEMENTATION OF THE FINANCIAL PLAN	39
THE ATS SURVEY	41
THE ATS OBJECTIVES	43

АТС

Уводна реч в.д. директора АТЦ-а

Са поносом можемо рећи да је и протекла, 2019. година, била значајна за рад Акредитационог тела Србије (АТЦ), као и за читав систем инфраструктуре квалитета (ИК) у Републици Србији узимајући у обзир да је за нама успешно обављена транзиција на нови стандард SRPS ISO/IEC 17011:2018, који дефинише рад самих акредитационих тела (АТ). А као потврда овога, послат је Извештај о самооцењивању Европској организацији за акредитацију (ЕА), која треба да, у оквиру ЕА МАС комитета, оцени извештај који документује извршене промене система менаџмента АТЦ-а у складу са захтевима новог стандарда. Такође, 2019. година је била година у којој се успешно реализовала и транзиција на ново издање стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, иако нас очекује велики број оцењивања у сврху преласка на овај стандард и током 2020. године.

Један од важних задатака АТЦ-а, поред одржавања постојећих акредитација, је увећање броја компетентних тела за оцењивање усаглашености (ТОУ), доприносећи на тај начин укупном повећању капацитета и конкурентности српске привреде како би ИК Републике Србије била спремна на партнерски однос са ИК земаља чланица ЕУ. Ово потврђује и чињеница да је укупан број акредитованих тела на крају 2019. године увећан у односу на претходну годину и износи 687. У наставку овог Извештаја може се детаљније прочитати о самој реализацији процеса акредитације.

Такође је још једна од значајних активности АТЦ-а у протеклој години била одржавање потписаних споразума ЕА МЛА, ИЛАС МРА и ИАФ МЛА уз потпуну примену свих обавезујућих докумената међународних организација за акредитацију на европском и глобалном нивоу (ЕА, ИЛАС и ИАФ).

Управни одбор (УО) је, заједно са Саветом за акредитацију, у 2019. години размотрио и усвојио сва потребна техничка, стручна и финансијска документа и донео низ одлука којима се подржавају активности и иницијативе АТЦ-а које укључују и оне које се односе на проширење области деловања.

АТЦ је, као и претходних година, радио на промоцији акредитације и активно је учествовао у регионалним и другим међународним конференцијама и сарађивао како са ресорним министарством тако и са осталим министарствима, државним органима и институцијама из области ИК. Када је реч о међународној сарадњи, представници АТЦ-а су редовно учествовали у раду свих комитета ЕА и њиховим радним групама, као и на редовном годишњем скупу Међународне организације за акредитацију лабораторија - ИЛАС и

Међународног форума за акредитацију - ИАФ како би се запослени АТЦ-а, као и наша акредитована тела, упознали са најновијим трендовима у области акредитације на међународном нивоу.

Као и претходних година, АТЦ је и у 2019. години обележио свој значајан дан, 28. јун, Дан акредитације у нашој земљи који је овога пута био посвећен нашим оцењивачима. Такође је, као и сваке године, одржан семинар за акредитована тела. Можемо слободно рећи да су оба скупа била посећена у великом броју којег су чинили и уважени представници државних институција и универзитета, чланови органа и тела АТЦ-а, као и драге колеге и пријатељи из других АТ.

АТЦ је и у протеклој години наставио да ради на даљем обезбеђењу транспарентности у раду и доступности потребних информација, докумената и обавештења како свим ТОУ тако и свим заинтересованим странама. Руководећи се тиме, тим АТЦ-а је креирао нов веб-сајт, који је и садржински и визуелно унапређен и на коме се пре свега редовно ажурирају информације у складу са изменама докумената система менаџмента АТЦ-а. Пратећи савремене начине комуникације, отворени су и Twitter и LinkedIn налози АТЦ-а.

АТЦ ће настојати да, и у 2020.-ој години, примењује своју Политику квалитета и да ради на остварењу свих планираних активности односно циљева за ову годину, пре свега на проширењу својих активности и на унапређењу досадашњих. Желимо да покажемо и себи и другима да је наш систем рада поуздан и да имамо капацитета и знања да унапредимо ИК у нашој земљи, али исто тако и да смо спремни да се још усавршавамо и напредујемо као институција која оправдава свој мото: "Поверење у компетентност".

Захваљујем се свим својим колегама у АТЦ-у, члановима УО и члановима других тела и органа АТЦ-а, свим оцењивачима и техничким експертима, представницима министарстава, струковним удружењима, акредитованим ТОУ, као и представницима свих институција које сарађују са нама, на пожртвованом раду и постигнутим резултатима и желим пуно успеха свима нама и у наредним годинама.

С обзиром да је АТЦ кућа отворених врата, свака ваша сугестија и предлог нам много значе, па стога желим да Извештај за 2019. годину прочитате са великом пажњом.

*С поштовањем,
проф. др Ацо Јанићјевић,
в.д. директора АТЦ-а*

The ATS Acting Director's foreword

We can proudly say that the previous year was significant for the work of the Accreditation Body of Serbia (ATS), as well as for the whole system of quality infrastructure (QI) in the Republic of Serbia, considering we have completed the transition to the new standard SRPS ISO/IEC 17011: 2018 which defines the work of the accreditation bodies (AB). To confirm this, a Self-Assessment Report was submitted to the European co-operation for Accreditation (EA) to assess, within EA MAC, a report documenting changes made to the ATS management system according to the requirements of the new standard. Also, 2019 was the year in which the transition to the new edition of the SRPS ISO/IEC 17025: 2017 standard was successfully implemented, even though a large number of assessments to transition to this standard lies in store in 2020.

In addition to maintaining the existing accreditations, one of the important ATS tasks is to increase the number of competent conformity assessment bodies (CABs), thus contributing to the overall increase of the capacities and competitiveness of the Serbian economy to make QI of the Republic of Serbia ready for partnership with QIs of the EU Member States. This is confirmed by the fact that the total number of accredited bodies at the end of 2019 was increased compared to the previous year and it now amounts to 687. In the continuation of this Report, one can read about the actual implementation of the accreditation process in more detail. One of the significant activities of ATS in the past year was also maintaining signed agreements of EA MLA, ILAC MRA, and IAF MLA by fully implementing all mandatory EA, ILAC and IAF documents.

In 2019, Management Board (MB), together with the Accreditation Council, reviewed and adopted all the necessary technical, expert and financial documents and made a series of decisions supporting ATS activities and initiatives, including those related to the extension of the ATS scope of work.

As in previous years, ATS worked on promoting accreditation and actively participated in regional and other international conferences and cooperated with the relevant ministry as well as with other ministries, public authorities, and institutions in the field of QI. As far as the international cooperation is concerned, ATS representatives regularly participated in the work of all EA Committees and their working groups, as well as at the regular ILAC/IAF Joint Annual Meetings. This has enabled that ATS employees as well as our accredited

bodies, get to know each other and the latest trends on international level.

As in previous years, ATS also celebrated the National Accreditation Day on June 28th, 2019, dedicated to our assessors. A seminar for accredited bodies was held this year, too, like any other year. We can say for sure that both meetings were attended by a large number of distinguished representatives of public institutions and universities, members of ATS organs and bodies, as well as dear colleagues and friends from other ABs.

ATS continued ensuring transparency in the work and availability of the necessary information, documents, and notices to all CABs and all stakeholders in the past year. With this in mind, the ATS team has created a new website improved both in terms of its content and visually. Most importantly, all the information is regularly updated according to amendments to the ATS management system documents. Bearing modern means of communication in mind, both ATS Twitter and LinkedIn profile have been set up.

ATS will strive to implement its Quality Policy in 2020 and to work towards the achievement of all planned activities and goals for this year. It's of paramount importance to extend its activities as well as to improve the existing ones. We want to show that our system is reliable and that we have the capacity and knowledge to improve QI in our country. Moreover, we want to prove that we are also ready to further improve and prosper as an institution justifying our motto: "Confidence in competence".

I would like to thank all my colleagues at ATS as well as other associates, MB members and other ATS organs and bodies, all the assessors and technical experts, ministry representatives, professional associations, accredited CABs, as well as representatives of all the institutions that cooperate with us for their hard work and the results we have achieved. We wish all of us success in the coming years.

Since ATS encourages two-way communication, any suggestion, and proposal that you might have means a lot to us. With this in mind, I want you to read the Annual Report of the Accreditation Body of Serbia for 2019 thoroughly.

Cordially,
prof. Aco Janicijevic, PhD,
the ATS Acting Director

Рад органа и тела АТС-а

Чланови УО и СА на заједничком састанку
The ATS MB and AC members in the joint meeting

Управни одбор

Управни одбор (УО) је током 2019. године одржао 4 седнице, а једну одлуку донео је електронским путем, без заседања. На 14. седници од 27.02.2019. године УО је донео одлуку о усвајању извештаја о попису имовине и обавеза у АТС-у са стањем на дан 31.12.2018. године, одлуку о усвајању финансијског извештаја АТС-а за 2018. годину, одлуку о усвајању извештаја о раду АТС-а за 2018. годину и одлуку о давању сагласности на Правилник о организацији и систематизацији радних места у АТС-у. Дана 01.04.2019. године, УО је електронским путем донео одлуку о критеријумима за утврђивање висине зарада, накнада и других примања запослених у АТС-у. На 15. седници одржаној 16.07.2019. године, УО је извршио анализу финансијског извештаја АТС-а за прво полугодиште 2019. године, дао сагласност на Споразум са Словеначком акредитацијом (СА), постао упознат са сарадњом са ESMA (телом УАЕ за стандардизацију и метрологију) и о сарадњи са Савезном службом за акредитацију Руске Федерације (Росакредитација). На 16. седници одржаној 29.11.2019. године, УО је извршио анализу финансијског стања АТС-а за период јануар-новембар 2019. године. На 17. седници одржаној 18.12.2019. године, УО је донео Програм рада са Финансијским планом АТС-а за 2020. годину.

Управни одбор одржао је и једну Заједничку седницу (18.12.2019. године) са члановима Надзорног одбора (НО) и Савета за акредитацију (СА) на којој је анализиран рад у 2019. години и на којој су се сви присутни упознали са плановима за 2020. годину.

Надзорни одбор

Током 2019. године Надзорни одбор (НО) одржао је 3 седнице. На 8. седници одржаној 19.04.2019. године, НО је сачинио и усвојио Извештај о надзору над законитошћу рада и финансијском пословању АТС-а за 2018. годину, који је доставио оснивачу. Такође, НО је упознат са информацијом да је Влада РС утврдила предлог измена и допуна Закона о акредитацији и да је исти доставила Скупштини РС. На 9. седници од 19.07.2019. године чланови НО извршили су анализу рада и финансијског пословања за прво полугодиште 2019. године. На 10. седници одржаној 18.12.2019. године, чланови НО извршили су анализу рада и финансијског пословања за период јануар-новембар 2019. године.

Савет за акредитацију

Током 2019. године, Савет за акредитацију (СА) одржао је једну електронску седницу и једну седницу са заседањем. На 10. (електронској) седници одржаној од 21-22.02.2019. године, СА је дао мишљење да се прихвати План преласка на ново издање стандарда SRPS EN ISO 22000:2018 – Системи менаџмента безбедношћу хране - Захтеви за сваку организацију у ланцу хране, и дао је мишљење да се прихвати План преласка на ново издање стандарда SRPS ISO/IEC TS 17021-10:2018 Оцењивање усаглашености – Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента – Део 10: Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију система менаџмента безбедношћу и здрављем на раду. На 11. седници одржаној 27.08.2019. године, СА је разматрао и документ АТС-УП 36 Општа начела непристрасности, као и документ SWOT анализа и дао предлоге и сугестије везане за та два документа. Чланови СА су, такође, разматрали и документ Анализа ризика по непристрасности и изнели своје мишљење о истом и разматрано је успостављање активности акредитације за оцењивање усаглашености (сертификација) медицинских средстава у складу са националним прописом усклађеним са прописом Европске уније (ЕУ). Уз то, СА је обавештен о шеми акредитације за потребе именована ТОО у складу са Правилником о условима које мора да испуњава квалификовано средство за креирање електронског потписа односно печата и условима које мора да испуњава именовано тело.

Комисија за жалбе

Комисија за жалбе одржала је 5 седница на којима је разматрано 5 поднетих жалби од којих су 4 усвојене, а 1 је одбијена.

У току 2019. године добијено је 9 приговора.

2019

Activities of the ATS Bodies and Organs

The ATS Management Board

The ATS Management Board (MB) held 4 sessions in 2019 and made one decision electronically, without organising a meeting. In the 14th session held on February 27th, 2019 MB decided to adopt the report on the inventory of assets and liabilities in ATS until December 31st, 2018, the decision to approve 2018 ATS Annual Financial Report, the decision to adopt 2018 Annual Report of the Accreditation Body of Serbia and the decision to approve the By-law on Internal Organisation and Functional Titles and Job Descriptions of the Accreditation Body of Serbia. MB made a decision electronically regarding the criteria for determining the level of salaries, reimbursements and other ATS employees' income on April 1st, 2019. In the 15th session, held on July 16th, 2019, MB analyzed the ATS Financial Report for the first half of 2019, approved the Memorandum of Cooperation with the Slovenian Accreditation (SA), became acquainted with the cooperation with ESMA (UAE body for standardization and metrology) and the cooperation with the Federal Service for Accreditation (RusAccreditation). In its 16th session held on November 29th, 2019, MB carried out an analysis of the financial position of ATS for the period January - November 2019. In its 17th session held on December 18th, 2019 MB adopted 2020 ATS Work Programme and Financial Plan.

MB also held a joint session (on December 18th, 2019) with the members of the Supervisory Board (SB) and Accreditation Council (AC), during which the 2019 work was analyzed. Everyone was acquainted with plans for 2020 on that meeting.

Supervisory Board

SB held 3 sessions during 2019. At the 8th session held on April 19th, 2019, SB prepared and approved the Report on the Conducted Surveillance into the Legitimacy of the ATS Work and Financial Activities for 2018 which was submitted to the founder. SB was also informed that the RS Government had established the proposal for amendments to the Law on Accreditation and submitted it to the RS Assembly. In the 9th session held on July 19th, 2019, the members of SB conducted the analysis of the ATS work and financial operations for the first half of 2019. The members of SB analyzed the ATS work and financial operations for the period January - November 2019 in the 10th session held on December 18th, 2019.

Accreditation Council

During 2019, AC held one electronic session as well as one live session. In the 10th (electronic) session held from 21st-22nd February 2019, AC gave its opinion on the adoption of the Plan for the transition to the new edition of the standard SRPS EN ISO 22000: 2018 - Food Safety Management Systems - Requirements for any organization in the food chain, and has given the opinion for the adoption of the Plan for the transition to the new edition of the standard SRPS ISO/IEC TS 17021-10: 2018

Conformity assessment - Requirements for bodies performing inspection and certification of management systems - Part 10: Competency requirements for inspection and certification of occupational safety and health management systems. In the 11th session held on August 27th, 2019, AC also considered the document ATS-UP 36 General principles of impartiality as well as the SWOT analysis document and made proposals and suggestions regarding these two documents. Additionally, AC members discussed the Impartiality Risk Analysis document and expressed their views on thereof. Moreover, the establishment of accreditation activities for medical devices conformity assessment (certification) in accordance with a national regulation harmonized with a regulation of the European Union (EU) was considered. In addition, AC was notified of the accreditation scheme for the purpose of notifying a CAB in accordance with the Rulebook on the mandatory requirements for the qualified devices for electronic signature and/or seal creation and on mandatory requirements for the appointed body.

Appeals Committee

The Appeals Committee held 5 sessions during which 5 filed complaints were considered, 4 of which were adopted whereas 1 was rejected.

In the course of 2019, 9 complaints were received.

2019

Чланови УО и СА на заједничком састанку
The ATS MB and AC members in the joint meeting

Активности АТС-а у области акредитације

2019

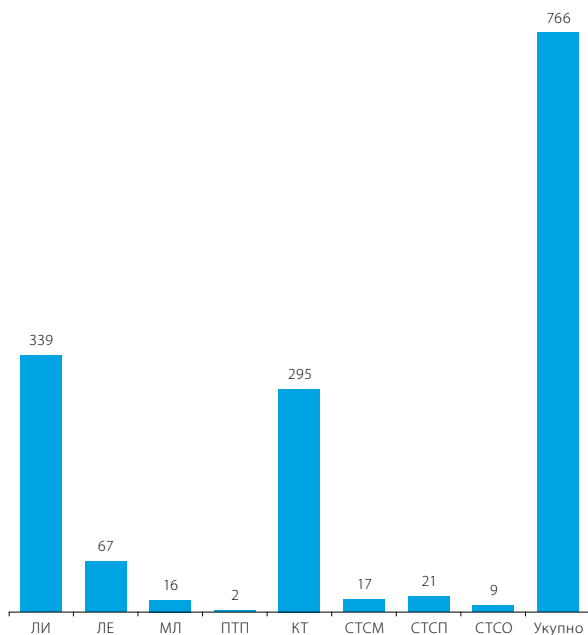
На крају 2019. године (закључно са 31.12.2019. године), АТС је обављао активности у процесу акредитације на укупно 766 активних предмета (акредитованих на крају године + у поступку на крају године), што износи повећање од 4,7 % односу на претходну годину. Табела 1 приказује укупан број предмета акредитације од 2009. до 2019. године са повећањем / смањењем броја предмета у односу на претходну годину, изражено у

процентима. Током године АТС је обављао активности у процесу акредитације (послови оцењивања у поступку додељивања, проширења, поновних оцењивања и оцењивања током циклуса акредитације на чак 774 предмета (међу којима су и они који су били у току рада у 2019. години али више нису активни), од којих је 687 било акредитованих, а 78 предмета је било у поступку акредитације.

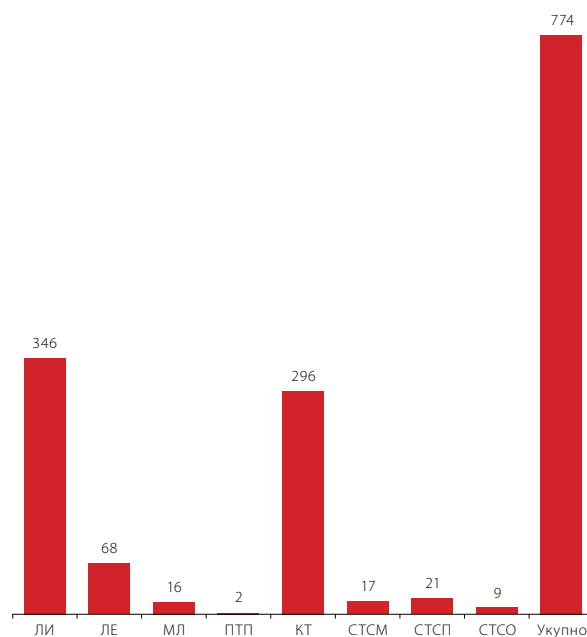
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Број предмета	424	506	586	617	617	625	625	621	720	741	766
Повећање/ смањење броја	-	19,3%	15,8%	5,3%	-	1,3%	-	-0,64%	15,9 %	2,92%	3,4 %

Табела 1: преглед броја активних предмета за период 2009-2019.

На слици 1 види се укупан број активних предмета према врсти акредитације на крају 2019. године, а слика 2 приказује укупан број предмета у раду према врсти акредитације током 2019. године.

Слика 1: укупан број активних предмета према врсти акредитације на крају 2019. године

Слика 2: укупан број предмета у раду током 2019. године према врсти акредитације

Током 2019. године, АТС је донео 782 предлога одлука и закључака на основу којих је донето укупно 668 одлука о акредитацији (додели акредитације, одржавању акредитације, обнављању акредитације, проширењу обима акредитације, преласцима на нова издања стандарда, смањењу обима акредитације, суспензији акредитације, повлачењу акредитације, итд.) и 114 закључка о одржавању акредитације.

Током 2019. године додељено је укупно 133 нових акредитација ТОУ, а након реализованих почетних оцењивања и додељена је и 1 нова акредитације након истека сертификата о акредитацији. Укупан број додељених акредитација према врсти акредитације је следећи: ЛИ - 18, ЛЕ - 2, МЛ - 1, КТ - 106, СТСП - 3, СТСО - 1, СТСМ - 2 (Слика 3).

Рад комисија за акредитацију у 2019. години је био у потпуности задовољавајући, како са аспекта компетентности, квалитета, тако и са аспекта брзог и ефикасног достављања мишљења у предметима одлучивања. Број експерата за одлучивање (секторски комитети) у току 2019. године повећао се са 105 на укупно 109 експерта.

The ATS Accreditation activities

At the end of 2019 (until December 31st, 2019), ATS actively participated in the implementation of accreditation activities related to a total of 766 active files (accredited at the end of the year + in the process at the end of the year), which is an increase of 4.7% compared to the previous year. The table 1 shows the total number of accreditation files from 2009 to 2019 with an increase/decrease in the number of files com-

pared to the previous year, expressed as a percentage. During the year, ATS carried out activities in the accreditation process (assessment activities related to accreditation granting, extending, reducing, reassessment and accreditation cycle) on as many as 774 files (including those that were ongoing in 2019 but are no longer active) 687 of which were accredited and 78 subjects were in the process of accreditation.

Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Number of files	424	506	586	617	617	625	625	621	720	741	766
Increase/decrease in the number	-	19.3%	15.8%	5.3%	-	1.3%	-	-0.64%	15.9 %	2.92%	3.4 %

Table 1: number of active files for the period 2009-2019.

The Figure 1 shows the total number of active files according to accreditation activity activity at the end of 2019 whereas the Figure 2 shows the total number of ongoing files according to accreditation activity during 2019.

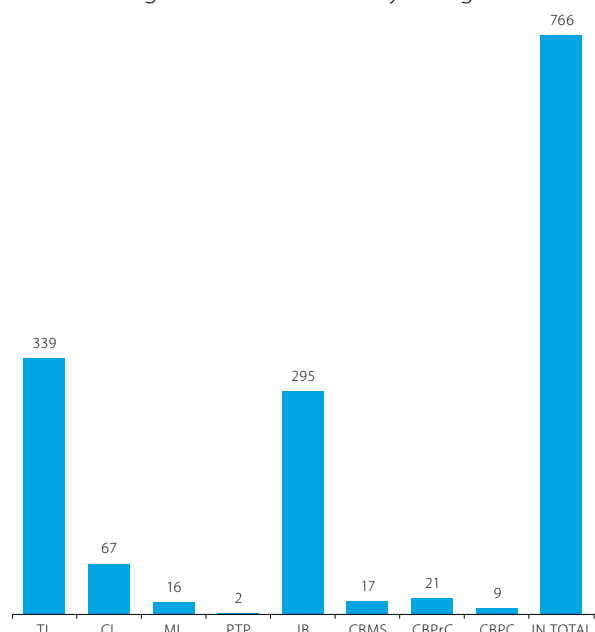

Figure 1: the total number of active files according to accreditation activity at the end of 2019

During 2019, ATS made 782 proposals and decisions based on which a total of 668 decisions on accreditation (granting accreditation, maintaining accreditation, renewal of accreditation, extending accreditation, transition to new issues of standards, reducing the scope of accreditation, suspending accreditation, withdrawing accreditation, etc.) and 114 conclusions regarding maintaining accreditation.

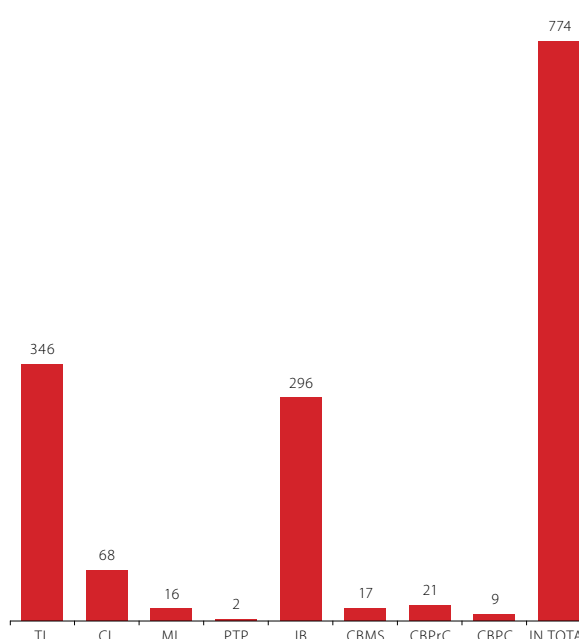

Figure 2: the total number of ongoing files in 2019 according to accreditation activity

In 2019, a total of 133 accreditations were granted to CABs, and after initial assessments were completed, 1 accreditation was granted after the expiration of the accreditation certificate. The total number of accreditations granted according to accreditation activity is as follows: TL - 18, CL - 2, ML - 1, IB - 106, CBPrC - 3, CBPC - 1, CBMS - 2 (Figure 3).

The work of the Accreditation Committees in 2019 was absolutely satisfactory, with respect to both competence, quality, and prompt and efficient delivery of opinions in decision-making files. The number of decision-making experts (sectoral committees) increased from 105 to a total of 109 experts in 2019.

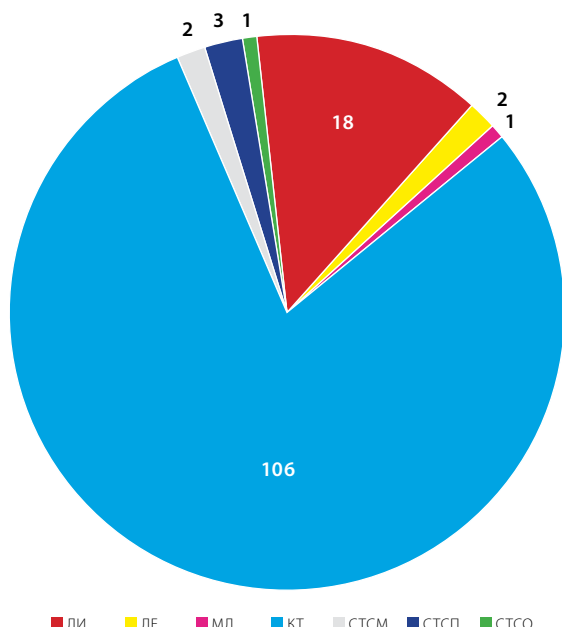
2019

Активности АТС-а у области акредитације

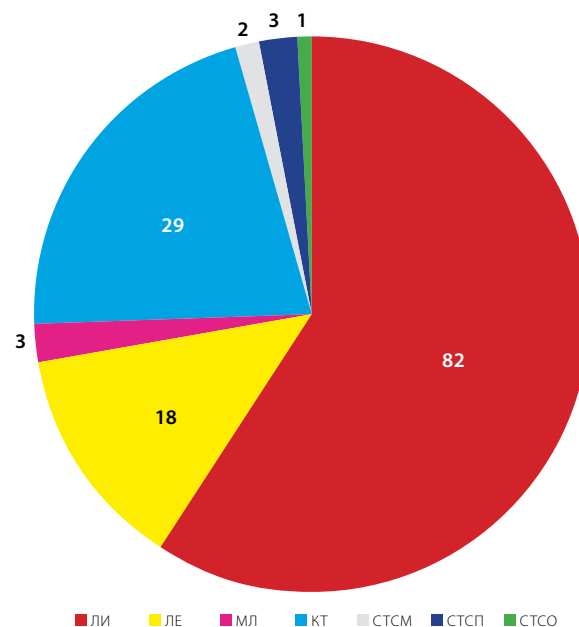
2019

У току 2019. године било је укупно 138 поновних оцењивања. Слика 4 приказује број поновних оцењивања према врсти акредитације.

Слика 3: број додељених акредитација према врсти акредитације у току 2019. године

Слика 4: број поновних оцењивања према врсти акредитације у 2019. години

У току 2019. године евидентирано је 37 нових пријава за акредитацију: 14 ЛИ + 3 ЛЕ + 1 МЛ + 1 ПТП + 16 КТ + 1 СТСП + 1 СТСО (Табела 2).

	ЛИ	ЛЕ	МЛ	ПТП	КТ	СТСП	СТСО	СТСМ	Укупно
2010	34	19	-	-	32	1	1	3	90
2011	25	5	3	-	48	11	2	2	96
2012	21	3	2	-	31	3	1	1	62
2013	17	-	3	1	20	-	1	2	44
2014	20	3	-	-	12	-	4	3	42
2015	15	3	2	-	10	2	-	1	33
2016	16	4	/	2	10	-	1	-	33
2017	12	3	2	/	142	4	0	1	164
2018	18	3	1	/	29	2	2	2	57
2019	14	3	1	1	16	1	1	-	37

Табела 2: приказује тренд промена броја пријава за акредитацију према врсти акредитације по годинама

The ATS Accreditation activities

During 2019, there were a total of 138 reassessments. The Figure 4 shows the number of reassessments according to accreditation activity.

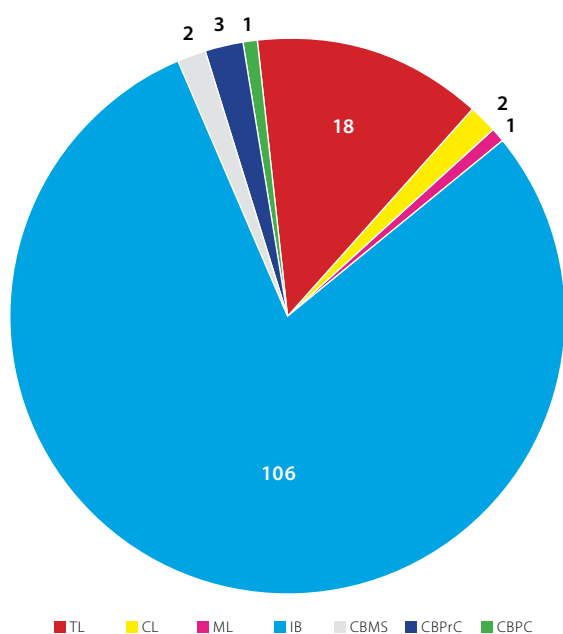

Figure 3: Number of accreditations granted according to accreditation activity during 2019

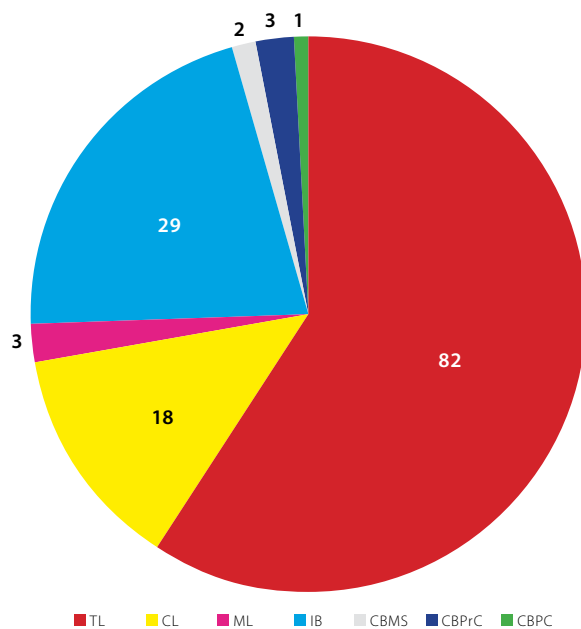

Figure 4: the number of reassessments according to accreditation activity in 2019

During 2019, 37 new applications for accreditation were recorded: 14 TL + 3 CL + 1 ML + 1 PTP + 16 IB + 1 CBPrC + 1 CBPC (Table 2).

	TL	CL	ML	PTP	IB	CBPrC	CBPC	CBMS	In total
2010	34	19	-	-	32	1	1	3	90
2011	25	5	3	-	48	11	2	2	96
2012	21	3	2	-	31	3	1	1	62
2013	17	-	3	1	20	-	1	2	44
2014	20	3	-	-	12	-	4	3	42
2015	15	3	2	-	10	2	-	1	33
2016	16	4	/	2	10	-	1	-	33
2017	12	3	2	/	142	4	0	1	164
2018	18	3	1	/	29	2	2	2	57
2019	14	3	1	1	16	1	1	-	37

Table 2: shows the trend of changes in the number of applications for accreditation according to accreditation activity by a year

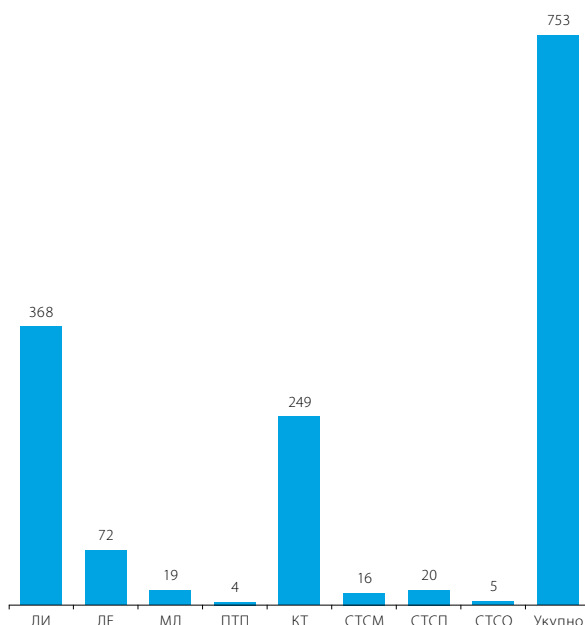
2019

Активности АТЦ-а у области акредитације

2019

У 2019. години било је укупно 753 оцењивања. Према врсти акредитације, оцењивања су била за ЛИ - 368, ЛЕ - 72, МЛ - 19, ПТП - 4, КТ - 249, СТСМ - 16, СТСП - 20 и СТСО - 5 (Слика 5).

Слика 5: број оцењивања у 2019. години према врсти акредитације

Укупан број акредитованих ТОУ закључно са 31. децембром 2019. године је 687. У табели 3 приказан је укупан број акредитованих ТОУ према врсти акредитације.

Врста акредитованог ТОУ	Број
Лабораторије за испитивање SRPS ISO/IEC 17025:2006 / SRPS ISO/IEC 17025:2017	324
Лабораторије за еталонирање SRPS ISO/IEC 17025:2006 / SRPS ISO/IEC 17025:2017	64
Медицинске лабораторије SRPS EN ISO 15189:2014	15
Сертификациона тела за сертификацију производа SRPS EN ISO/IEC 17065:2016	21
Контролна тела SRPS ISO/IEC 17020:2012	240
Сертификациона тела за сертификацију система менаџмента SRPS ISO/IEC 17021-1:2015	16
Сертификациона тела за сертификацију особа SRPS ISO/IEC 17024:2012	6
Провајдери за испитивање оспособљености SRPS ISO/IEC 17043:2011	1
Укупно:	687

Табела 3: број акредитованих ТОУ на дан 31. 12. 2019. године

Прелазак на SRPS ISO/IEC 17025:2017 при обнављању акредитације	Прелазак на SRPS ISO/IEC 17025:2017 при надзору	Прелазак на SRPS ISO/IEC 17025:2017 при надзору и проширењу	Прелазак на SRPS ISO/IEC 17025:2017 УКУПНО
56	69	21	146

Табела 4: преласци на нова издања стандарда

Такође, 2019. година је била година у којој се успешно реализовала и транзиција на ново издање стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, упркос томе што се велики број лабораторија изјаснио да ће се оцењивање у сврху преласка реализовати током 2020. године.

Прво оцењивање којим је обухваћен и прелазак на акредитацију према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2017 реализовано је крајем септембра 2018. године. План реализације оцењивања која обухватају и прелазак на акредитацију према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2017 који је формиран на основу сопствених планова лабораторија у априлу 2018. године, АТЦ је више пута ажурирао

план с обзиром да су лабораторије максимално користиле могућност да до 31. јула 2019. године изаберу опцију оцењивања по старом издању стандарда. Одлагање прелазака је условило значајну промену у односу на првобитно достављене планове па као резултат одлагања, током 2020. године реализоваће се дупло више оцењивања него што је према првобитним плановима лабораторија било очекивано.

Табела 4 приказује број лабораторија које су прешле на ново издање стандарда у зависности од тога да ли је прелазак извршен при поновном оцењивању или некој другој врсти оцењивања.

The ATS Accreditation activities

In 2019, there were a total of 753 assessments. According to accreditation activity, the assessments were for TL - 368, CL - 72, ML - 19, PTP - 4, IB - 249, CBMS - 16, CBPrC - 20 and CBPC - 5 (Figure 5).

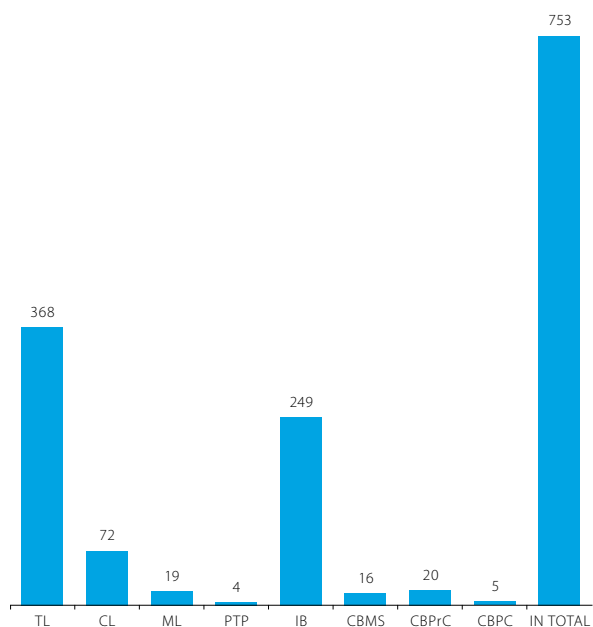

Figure 5: the number of assessments in 2019 according to accreditation activity

The total number of accredited CABs until December 31st, 2019 is 687. Table 3 shows the total number of accredited CABs according to accreditation activity.

The type of accredited CAB	Број
Testing laboratories according to the requirements of SRPS ISO/IEC 17025:2006/ SRPS ISO/IEC 17025:2017	324
Calibration laboratories according to the requirements of SRPS ISO/IEC 17025:2006/ SRPS ISO/IEC 17025:2017	64
Medical laboratories according to the requirements of SRPS EN ISO 15189:2014	15
Certification bodies providing certification of products according to the requirements of SRPS EN ISO/IEC 17065:2016	21
Inspection bodies according to the requirements of SRPS ISO/IEC 17020:2012	240
Certification bodies providing certification of management systems SRPS ISO/IEC 17021-1:2015	16
Certification bodies providing certification of persons according to the requirements SRPS ISO/IEC 17024:2012	6
PT providers according to the requirements of SRPS ISO/IEC 17043:2011	1
Total:	687

Table 3: the number of accredited CABs on December 31st, 2019

Transition to SRPS ISO/IEC 17025: 2017 during reassessments	Transition to SRPS ISO/IEC 17025:2017 during surveillance	Transition to SRPS ISO/IEC 17025:2017 during surveillance and assessment for the purpose of extending accreditation	Transition to SRPS ISO/IEC 17025:2017 IN TOTAL
56	69	21	146

Table 4: transitions to new editions of the standard

Also, 2019 was the year in which the transition to the new edition of SRPS ISO/IEC 17025: 2017 was successfully implemented, despite the large number of laboratories stating that the assessment for the purpose of transition would be completed in 2020.

The first assessment including the transition to accreditation according to the standard SRPS ISO/IEC 17025: 2017 was conducted at the end of September 2018. The plan for the implementation of assessments, including the transition to accreditation according to the standard SRPS ISO/IEC 17025: 2017, which was formed on the basis of its own plans of laboratories in April 2018, the ATS repeatedly up-

dated since the laboratories made the use of the possibility of being assessed according to the old edition of the standard (until 31st July 2019) quite a lot. Delayed transitions caused a significant change comparing to the originally submitted plans. As a result of these delays, twice as many assessments will be conducted in 2020 than expected according to the original plans of the laboratory.

The table 4 shows the number of laboratories that transitioned to the new edition of the standard, depending on whether the transition was made during reassessments or during some other type of assessment.

2019

Документа система менаџмента

Током 2019. године АТЦ је, на основу Плана измена докумената система менаџмента који је усвојен на крају 2018. године, извршио измену свих докумената, а у циљу потпуног усаглашавања са захтевима SRPS ISO/IEC 17011:2018. Извештај о самооцењивању „self-assessment report“ је прослеђен ЕА, како би се потврдила усаглашеност рада АТЦ-а са измењеним захтевима ISO/IEC 17011:2017 (SRPS ISO/IEC 17011:2018). Такође, сва документа неопходна за оцењивање (извештаји, контролне листе, белешке, листе за осведочење) су измењена како би се унапредила и повећала ефикасност спровођења поступка оцењивања.

Важећа документа система менаџмента АТЦ-а су:

Врста документа	2017.	2018.	2019.
Пословници	8	8	9
Правила	7	7	8
Процедуре	14	14	14
Упутства	33	33	30
Регистри/листе	8	8	5
Обрасци	106	116	103

Нове области акредитације

Према Плану преласка на ново издање стандарда (SRPS ISO/IEC 17025:2017), током 2019. године настављене су све планиране активности на оцењивању акредитованих лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање. Одговарајуће одлуке су донете, а активности ће бити настављене и 2020. године.

Завршене су све активности на акредитацији контролних/сертификационих тела за контролисање/сертификацију дечијих игралишта и опреме према националном пропису („Правилник о безбедности дечијих игралишта“), као и на акредитацији лабораторија у области испитивања земљишта у складу са националним прописима.

Започете су активности на проширењу следећих области рада АТЦ-а:

- акредитација лабораторија за испитивање/контролних/сертификационих тела у области које обухвата Закон о грађевинским производима односно правилници који из њега произилазе;
- акредитација сертификационих тела у области које обухвата Закон о медицинским средствима.

Комисија за избор и праћење оцењивача и техничких експерата (КИО)

У складу са активностима и плановима утврђеним за 2019. годину, као и мерама које су дефинисане током ванредног преиспитивања од стране руководства од 30.07.2019. године, реализоване су следеће активности:

- дефинисани су критеријуми за компетентност оцењивача у свакој области акредитације који представљају део Процедуре АТЦ ПР02, Избор и праћење лица која учествују у процесу акредитације;
- КИО је започео ажурирање компетентности свих оцењивача и експерата из Регистра оцењивача и техничких експерата, а у складу са новоформираним кодовима (листа кључних речи АТЦ-УП07) и са документом АТЦ-ПР02, Избор и праћење лица која учествују у процесу акредитације (рок за реализацију је 01.06.2020. године);
- ажурирање досијеа оцењивача и експерата је у току; ажурирање се односи на записе који се чувају у досијеима, укључујући информације у електронској форми записа (тј. сређивање свих записа којима Комисија располаже – комплетирање истих у досијеима оцењивача). Рок за реализацију је 31.12.2020. године.
- интензивирани су активности на реализацији плана праћења перформанси оцењивача за период 2018-2020. На основу резултата праћења започето је формирање плана за период 2021-2023;
- обављено је праћење рада 65 кандидата за оцењиваче, а у Регистар оцењивача и техничких експерата унето је 30 нових статуса (наставак праћења кандидата за оцењиваче се наставља и у 2020. години);
- започето је са вођењем евиденције: Табела покренутих мера/активности у поступку праћења учесника у процесу оцењивања, а односи се на спроведене активности према оцењивачима (појединачно) у зависности од места идентификације проблема: добијени приговори, примедбе на чланове тима, информације добијене од комисије за акредитацију и сл.
- преиспитане су и процесуиране све пријаве за оцењиваче и техничке експерте (61 пријава);
- извршена је анализа свих запажања о раду оцењивача у 2019. години; за уочене проблеме су утврђене одговарајуће мере, чија се реализација очекује током 2020. године.

Amendments to Management System Documents

Management System Documents

Based on the Management System Documents Amendment Plan adopted at the end of 2018 ATS made changes to all the documents during 2019 in order to fully comply with the requirements of SRPS ISO/IEC 17011: 2018. The self-assessment report was submitted to EA for the purpose of confirmation whether the work of the ATS is in compliance with the revised requirements of ISO/IEC 17011: 2017 (SRPS ISO/IEC 17011: 2018). In addition, all the documents necessary for the assessment (reports, checklists, notes, witnessing lists) have been modified so as to improve and increase the efficiency of the assessment process.

Valid ATS Management System Documents are:

Type of a document	2017.	2018.	2019.
Manuals	8	8	9
Rules	7	7	8
Procedures	14	14	14
Guidelines	33	33	30
Registers/lists	8	8	5
Forms	106	116	103

New accreditation schemes

According to the Plan for transition to new version of standard (SRPS ISO/IEC 17025: 2017), all the planned activities for the assessment of accredited testing and calibration laboratories were continued during 2019. The appropriate decisions have been made and the activities shall be continued in 2020.

All the activities related to the accreditation of inspection/certification bodies for inspection/certification of playgrounds and equipment according to the national regulation (Rulebook on children's playgrounds' safety) have been completed as well as the ones related to the accreditation of laboratories in the field of soil testing in accordance with national regulations.

The activities aiming to expand the following areas of the ATS operation have been undertaken:

- accreditation of testing laboratories/inspection/certification bodies in the field covered by the Law on Construction Products and the manuals resulting therefrom;
- accreditation of certification bodies in the field covered by Law on Medical Devices.

The Committee for the Selection and Performance Monitoring of Assessors and Technical Experts - KIO Committee

In accordance with the activities and plans established for 2019, as well as the actions defined during the extraordinary management review dated July 30, 2019 the following activities were carried out:

- the criteria for the competence of the assessors in each scheme of accreditation are defined, that are the part of the ATS PR02 Procedure entitled Selection and Monitoring of Persons Participating in the Accreditation Process;
- the KIO Committee has begun updating the competencies of all assessors and experts from the Register of assessors and technical experts in accordance with the newly formed codes (list of keywords ATS-UP07) and with ATS-PR02 document entitled Selection and monitoring of persons participating in the accreditation process (deadline is June 1st, 2020);
- updating the files of assessors and experts is currently ongoing; the update refers to the records kept in the files, including the information in electronic form (i.e. handling all the records held by Committee - completing them in the assessors' files). The implementation deadline is December 31st, 2020;
- the activities regarding the implementation of the assessors' work monitoring plan for the period 2018-2020 have been intensified. The formation of the plan for the period 2021-2023 has been initiated on the basis of the monitoring results;
- the performance of 65 candidates for assessors was monitored, and 30 new statuses were entered in the Register of assessors and technical experts (monitoring of performance of other candidates for assessors shall be continued in 2020);
- record keeping was initiated: the table of undertaken measures/activities in the process of monitoring participants in the assessment process referring to the activities carried out according to the assessors (individually) depending on the place of problem identification: received complaints, objections to team members, the information obtained from the Accreditation Committee, etc.
- all the applications for assessors and technical experts were reviewed and processed (61 applications);
- all the observations regarding the assessors performance in 2019 were analyzed; the appropriate activities have been established for the problems that had been identified. Their implementation is due to take place during 2020.

Међународне активности

др Вошћјан Годес, директор СА и проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора АТСа
Bostjan Godec, PhD, the Director of SA and prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director

Сарадња са другим акредитационим телима

На основу раније склопљених споразума о сарадњи, АТЦ је у 2019. години учествовао у следећим активностима:

БИЛАТЕРАЛНА САРАДЊА СА АКРЕДИТАЦИОНИМ ТЕЛИМА

• посета руском акредитационом телу (Росакредитација)

Дана 6. јуна 2019. године, проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора АТЦ-а, био је у Москви где је присуствовао семинару поводом обележавања Светског дана акредитације под називом „Акредитација: додавање вредности ланцима снабдевања.“ Семинар је отворио руководилац Савезне службе за акредитацију Руске Федерације (Росакредитација) г. Алексеј Херсонцев. Главни говорници били су в.д. директора АТЦ-а, проф. др Ацо Јанићијевић и директор за планирање и им-

проф. др. Ацо Јанићијевић на семинару у Москви
prof. Aco Janicijevic, PhD, at the seminar in Moscow

плементацију пројеката Савета за квалитет Индије (Quality Council of India - QCI), Rajesh Maheshwari. Учеснике семинара је видео- поруком поздравио председавајући IAF-а, руководилац кинеске националне службе за акредитацију тела за оцењивање усаглашености (CNAS), г. Xiao Jianhua. Он је истакао да је од прошле године Росакредитација пуноправни члан IAF-а. Г. Алексеј Херсонцев је у свом излагању истакао да се национални систем акредитације у Русији успешно развија. У регистру Росакредитација има око 9.500 акредитованих ТОУ, од којих две трећине чине лабораторије за испитивање, а број контролних тела је у сталном порасту. Према његовим речима, улога контролних тела треба да расте како би подржала економију и оцењивање усаглашености, како у обавезној тако и у добровољној сфери. Разговори о новим међународним стандардима ISO/IEC 17011:2017 и ISO/IEC 17025:2017 обележили су 2018. и почетак 2019. године. Стандард ISO/IEC 17025: 2017 је преведен на руски језик, регистрован у фонду за стандарде и објављен на сајту Међународне организације за стандардизацију (ISO) као руска верзија. Проф. др Ацо Јанићијевић је говорио о фазама развоја националног система акредитације у Републици Србији, законодавству које прати национални систем акредитације, структури АТЦ-а и процедурама за сарадњу са државним органима и међународним организацијама за акредитацију.

• нови билатерални споразум

У Београду је 27. јуна 2019. године одржан билатерални састанак између АТЦ-а и Словенске акредитације (SA). АТЦ је представљао проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора, док је SA представљао др Вошћјан Годес, директор SA. Они су потписали билатерални споразум о сарадњи између два АТ.

Предмет будуће сарадње биће размена информација о активностима везаним за релевантна подручја акредитације, размена искустава везаних за оцењивање ТОУ у

Александар Литвак, Ацо Јанићијевић,
Алексеј Херсонцев, Rajesh Maheshwari
Alexander Litvak, Aco Janicijevic,
Alexey Khersontsev, Rajesh Maheshwari

Cooperation with other accreditation bodies

Based on the previously signed cooperation agreements, ATS participated in the following activities in 2019:

BILATERAL COOPERATION WITH ACCREDITATION BODIES

- **visiting Federal Service for Accreditation (RusAccreditation)**

On June 6th, 2019, prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director, was in Moscow attending a seminar on the occasion of the World Accreditation Day celebration entitled "Accreditation: adding value to supply chains." The seminar was opened by the head of the National Federal Service for Accreditation of the Russian Federation (RusAccreditation), Mr. Alexey Khersontsev. The keynote speakers were prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director and the Director of Planning and Project Implementation of the Quality Council of India (QCI), Mr. Rajesh Maheshwari. The participants of the seminar were greeted by the Chairman of IAF, the Head of China's National Accreditation Assessment Body (CNAS), Mr. Xiao Jianhua who addressed the audience via a video-message. He pointed out that RusAccreditation has been a full member of the IAF since last year. Mr. Alexey Khersontsev emphasized that the national accreditation system in Russia is developing successfully. There are approximately 9,500 accredited CABs in the RusAccreditation registry, two-thirds of which are testing laboratories, and the number of inspection bodies is steadily increasing. According to Mr. Khersontsev, the role of the inspection bodies should be growing in order to support the economy and conformity assessment, both in

the mandatory and voluntary spheres. Discussion about new international standards ISO/IEC 17011: 2017 and ISO/IEC 17025: 2017 marked 2018 and the beginning of 2019, respectively. The ISO/IEC 17025: 2017 standard has been translated into Russian, registered with the Standards Fund and published on the International Organization for Standardization (ISO) website as the Russian version of the abovementioned standard. Prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director, spoke about the stages of development of the national accreditation system in the Republic of Serbia, the legislation that accompanies the national accreditation system, the ATS structure and the procedures for cooperation with national bodies and international accreditation organizations.

- **a new bilateral agreement**

A bilateral meeting between ATS and Slovenian Accreditation (SA) was held in Belgrade on June 27th, 2019. ATS was represented by prof. Aco Janicijevic, PhD, whereas SA was represented by the Director of SA, Bostjan Godec, PhD. They signed a bilateral cooperation agreement between the two national accreditation bodies.

The subject of the future cooperation will be the exchange of information about the activities related to the relevant accreditation schemes, the exchange of experiences related to the assessment of CABs in the areas of interest, the organization of training for assessors and employees, the organization of joint meetings, the organization of visits of assessors, the organization of observance of assessor performance during the assessment, etc. The proposals for Action plan for the implementation of the Agreement for 2019 and 2020 were also discussed at these meetings.

Учесници семинара у Москви, одржаног поводом обележавања Светског дана акредитације
Attendees of the seminar held in Moscow on the occasion of celebrating the World Accreditation Day

Међународне активности

областима од интереса, организација обука за оцењиваче и запослене, организација заједничких састанака, организација посета оцењивача, посматрање рада оцењивача током оцењивања и сл. Током састанка разматрани су и предлози за Програм сарадње два тела у 2019. односно 2020. години.

• билатерална сарадња

Поред оцењивача и запослених АТС-а, свечаности поводом обележавања Светског дана акредитације и Дана акредитације у Р. Србији, 28. јуна 2019. године, су присуствовали и колеге из АТ из суседних земаља: г. Miklós Devecz, директор националног акредитационог тела Мађарске (НАН); др Boštjan Godec, директор SA; госпођа Наташа Несторовска Спасовска, в.д. директора Института за акредитацију Републике Северне Македоније (ИАРСМ) и г. Жељко Медак (БАТА), директор Института за акредитирање Босне и Херцеговине. Они су се обратили присутнима и истакли непроцењив значај и улогу оцењивача у систему акредитације, као и добру сарадњу између АТ из региона.

Г. Алексеј Херсонцев, руководилац Росаккредитација и његова колегиница, гђа Елена Лебединскаја присуствовали су семинару за акредитована ТООУ 11. септембра 2019. године у Београду. Они су говорили о искуствима у областима оцењивања усаглашености у којима је акредитација обавезна у прописима Руске Федерације. Национално акредитационо тело Русије је савезно извршно тело односно владина организација у оквиру Министарства за економски развој Руске Федерације. У систему акредитације функционише и Национални институт за акредитацију који помаже да се развију ресурси за оцењивања, као и да се унапреди образовни програм за целокупно особље које учествује у поступку акре-

Алексеј Херсонцев, руководилац Росаккредитација и проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора АТС-а
the head of RusAccreditation, Alexey Khersontsev and prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director

дитације. Росаккредитација доста посвећује пажњу развоју дигиталних услуга, па се од 2018. године, све апликације за државне услуге могу слати само електронским путем. У духу дигитализације, сертификати о акредитацији могу се преузети само са личног налога. Такође, Росаккредитација је почела да користи електронски обим акредитације.

Након одржаног семинара, дана 12.09.2019. године у просторијама АТС-а одржан је састанак руководства и осталих запослених са гостом из Руске Федерације. Том приликом, г. Херсонцев је представио Росаккредитација-у и функционисање система акредитације у Руској Федерацији. Долазак г. Херсонцева за АТС има посебан значај како у билатералним односима са Руском Федерацијом, тако и на међународном нивоу. То се, између осталог, огледа и кроз предлог АТС-а у вези са новом верзијом билатералног споразума о сарадњи са Росаккредитација-ом.

др Саша Лазовић
Sasa Lazovic, PhD

проф. др Ацо Јанићијевић
prof. Aco Janicijevic, PhD

Miklos Devecz
Miklos Devecz

др Боштјан Годец
Bostjan Godec, PhD

International Activities

• bilateral cooperation

In addition to the assessors and ATS employees, a ceremony celebrating the The World Accreditation Day and the Accreditation Day in the Republic of Serbia, on June 28th, 2019, was also attended by the colleagues from the ABs from neighboring countries: Mr. Miklós Devecz, the Director of the National Accreditation Body of Hungary (NAH); Boštjan Godec, PhD, the Director of SA; Ms. Natasa Nestorovska Spasovska, the Acting Director of the Accreditation Institute of the Republic of Northern Macedonia (IARNM), and Mr. Zeljko Medak, the Director of the Accreditation Institute of Bosnia and Herzegovina (BATA). They addressed the attendees and emphasized the invaluable importance and role of the assessors in the accreditation system, as well as the fruitful cooperation between the ABs from the region.

Mr. Alexey Khersontsev, the Head of the Federal Service for Accreditation under the Ministry of Economic Development of the Russian Federation (RusAccreditation) and his colleague, Mrs. Elena Lebedinskaya, attended the seminar for accredited CABs held on September 11th, 2019 in Belgrade. They spoke about their experience in the fields of conformity assessment in which accreditation is mandatory according to the regulations of the Russian Federation. The national accreditation body is a federal executive body or government organization within the Ministry of Economic Development of the Russian Federation. The National Accreditation Institute also operates within the accreditation system that helps develop assessment resources as well as improve educational program for all the staff participating in the accreditation process. RusAccreditation is paying close attention to the development of digital services. Consequently, all the applications for government services can only be submitted electronically as of 2018. With this in mind, the accreditation certificates can only be downloaded from a personal account.

RusAccreditation has also begun using the electronic scope of accreditation.

The day after the seminar was held, on September 12th, 2019 a meeting attended by the ATS management and employees and a guest from the Russian Federation was held at the ATS premises. On this occasion, Mr. Khersontsev presented RusAccreditation as well as the functioning of the accreditation system in the Russian Federation. The arrival of Mr. Khersontsev has had a special significance for ATS both with respect to the bilateral relations with the Russian Federation and the overall international cooperation. This is reflected in the ATS proposal - a new version of the bilateral cooperation agreement with RusAccreditation.

Жељко Медак
Zeljko Medak

Наташа Несторовска Спасовска
Nataša Nestorovska Spasovska

Весна Жупунски
Vesna Župunski

др Славко Муждека
Slavko Muždeka, PhD

др Горан Савановић
Goran Savanović, PhD

Међународне активности

министар Горан Кнежевић, министар Péter Szijjártó, проф.др Ацо Јанићијевић и Miklós Devecz
Goran Knezevic, Péter Szijjártó, Aco Janicijevic and Miklos Devecz

• посета турском акредитационом телу (TURKAK)

Директор АТС-а, проф. др Ацо Јанићијевић, присуствовао је прослави турског акредитационог тела која се одржала 1. новембра 2019. године у Анталији поводом обележавања двадесет година од оснивања. Свечаној церемонији, присуствовали су многобројни представници из света акредитације који су тада били у прилици да поделе своја искуства и ојачају везе између АТ и осталих институција у циљу побољшања глобалне трговине. Међу говорницима били су представници међународних институција као што су ILAC и IAF, као и други представници ИК. Том приликом гостима је представљена презентација пројекта и филм „Аутоматизација процеса у обављању послова акредитације и пружању услуга“. Потом је одржан панел „Улога акредитације у квалитету и безбедности производа - тренутне и будуће перспективе“ на коме су излагали и представници других АТ.

• потписивање Акционог плана за 2020. годину између АТС -а и НАН-а

У Будимпешти је 12. и 13. новембра 2019. године одржано десето заседање Заједничке комисије за економску сарадњу између Републике Србије и Мађарске на коме је, између осталог, потписан Ак-

циони план за 2020. годину између АТС-а и НАН-а. Делегације су предводили ко-председници: Горан Кнежевић, министар привреде Републике Србије и Péter Szijjártó (Peter Sijarto), министар спољних послова и трговине Мађарске. Потписивање Акционог плана за 2020. годину уследило је након успешно имплементираних споразума о сарадњи између ова два акредитациона тела. У претходном периоду (током 2018. године) одржани су радионица и билатерални сусрет посвећен разматрању питања у вези са преласком на нова издања стандарда ISO/IEC 17025:2017 и ISO/IEC 17011:2017. Ове активности значајно су допринеле побољшању даље хармонизације у примени шема акредитације и побољшању међусобног разумевања са акредитованим ТОУ. Акциони план су потписали проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора АТС-а и Miklos Devecz, директор НАН-а.

• размена оцењивача

АТС је у 2019. години 7 пута ангажовао оцењиваче/експерте у 10 оцењивања из иностранства односно из следећих АТ: Словеније, Хрватске, Северне Македоније, Босне и Херцеговине. Такође је примао упите за ангажовање оцењивача од стране АТ: SA, НАА, БАТА, ИАПСМ и АТСГ.

International Activities

• visiting Turkish Accreditation Body (TURKAK)

Prof. Aco Janicevic, PhD, the ATS Acting Director, attended the celebration the 20th anniversary of TURKAK, which took place on November 1st, 2019 in Antalya. The ceremony was attended by many representatives from the world of accreditation who were able to share their experiences and strengthen the connections between ABs and other institutions in order to improve global trade. The speakers were the representatives of various international institutions such as ILAC and IAF representatives, as well as the other representatives of QI. On that occasion, the project and the movie entitled "Automation of Process in Handling Accreditation Operations and Other Services Provided" were presented to the guests. Next, the panel entitled "Role of accreditation in product quality and safety - current and future perspectives" was held. On that occasion, the representatives of other ABs gave their speeches as well.

• signing the Action Plan for 2020 between ATS and NAH

The 10th meeting of the Joint Commission for Economic Cooperation between the Republic of Serbia and Hungary was held in Budapest on November 12th-13th, 2019. On that occasion, the Action Plan for 2020 between the ATS and NAH was signed. The delegations were led by co-presidents: Mr Goran Knezevic, the Minister of Economy of the Republic of Serbia, and Mr. Péter Szijjártó, Minister of Foreign Affairs and Trade of Hungary. The signing of the Action Plan for 2020 followed the successful implementation of the Memorandum between the two accreditation bodies. In the previous period (during 2018), a operation-shop and bilateral meeting dedicated to discussing

Учесници скупа поводом обележавања 20-те годишњице TURKAK-а
Attendees of the 20th anniversary of TURKAK celebration

issues related to the transition to the new editions of ISO/IEC 17025: 2017 and ISO/IEC 17011: 2017 were held. These activities have significantly contributed to improving further harmonization in the implementation of accreditation schemes and improving mutual understanding with accredited CABs. The Action plan was signed by prof. Aco Janicijevic, PhD and Mr Miklos Devecz, the Director of NAH.

• the exchange of assessors

ATS hired 7 foreign assessors/experts in 2019 on the occasion of 10 ATS assessments. The hired assessors are registered as assessors of ABs of Slovenia, Croatia, Northern Macedonia, Bosnia and Herzegovina. ATS has also received inquiries for engagement of assessors on behalf of the following ABs: SA, HAA, BATA, IARNM and ATCG.

Учесници скупа поводом обележавања 20-те годишњице TURKAK-а
Attendees of the 20th anniversary of TURKAK celebration

Међународне активности

Активности у оквиру међународних пројеката

Током 2019. године АТЦ је био укључен у активности следећих пројеката који су у почетној фази:

IPA2017, EU4Energy Labelling and Ecodesign и SEE QI Projects under the new „Regional Consultancy Fund Quality Infrastructure“ (SEE QI Fund).

- У оквиру IPA 2017 пројекта одржан је један састанак са вођом пројекта, г. Клаесом Скејрновим, 6.12.2019. године, где су представљене потребе АТЦ-а да се ТоР (пројектни задатак) незнатно модификује пре писања Почетног извештаја. АТЦ је истакао своје потребе које се односе на: подршку развоју 3 шеме за акредитацију: грађевински производи, медицинска средства, електронска идентификација и услуге од поверења (eIDAS regulation), обука у вези са стандардом ISO 13485, обука за оцењиваче за системе менаџмента (IAF Mandatory Documents), студијска посета АТ (ISO/IEC 17011 + ISO/IEC 17043).
- С обзиром на то да је АТЦ један од корисника пројекта EU4Energy Labelling and Ecodesign, пројектом је предвиђено да представници АТЦ-а учествују на обукама из задатака 2.5 (Training for conformity assessment bodies) и 3.1 пројектног задатка (5-days training of auditors for certification of companies according to the standard ISO 50001 и 5-day training on implementing regulations (implementing measures) under Directive 2009/125/EC).
- SEE QI Projects under the new „Regional Consultancy Fund Quality Infrastructure“ (SEE QI Fund PTB). АТЦ ће први пут учествовати на радионици у вези са разменом искустава у вези са применом стандарда ISO 17011:2017 између DAKKS-а и АТ WB6 региона, у фебруару 2020. године, када ће се размотрити могућности писања SEE QI пројекта у вези са подизањем капацитета у области акредитације. Пројекат има нов концепт који се односи на то да је заснован на захтевима корисника (све заинтересоване стране у ИК). Пројекат подржава иницијативе које ће убрзати интеграцију Западног Балкана у европско заједничко тржиште, као и друга тржишта, кроз увећано признавање услуга ИК.

Учествовање у раду међународних организација

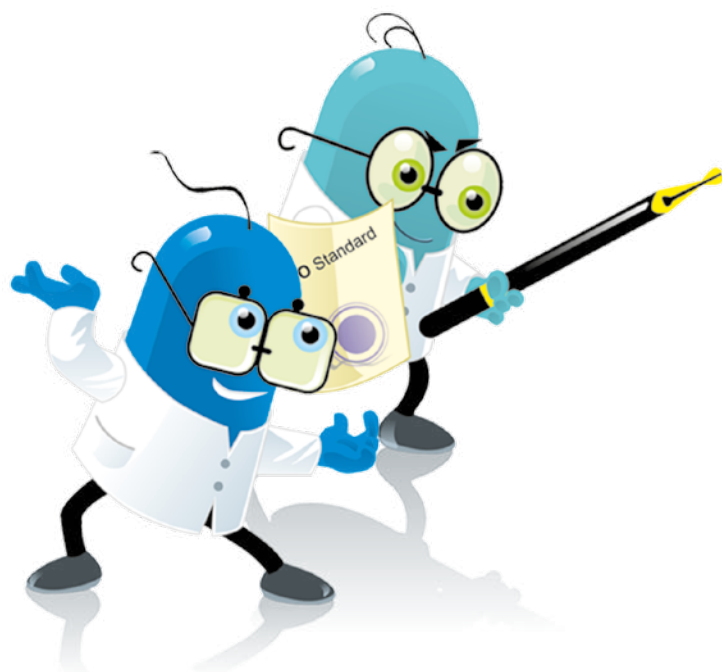
Активно учешће представника АТЦ-а у раду радних тела ЕА, ILAC-а и IAF-а (Генералне скупштине, тех-

ничких комитета и одговарајућих радних група) доприноси унапређењу система менаџмента и јачању улоге АТЦ-а у европској и међународним организацијама за акредитацију. То доприноси унапређењу система ИК у Републици Србији. Представници АТЦ-а су и током 2019. године присуствовали састанцима поменутих радних тела који се реализују два пута годишње.

Током 2019. године одржане су 43. и 44. Генерална скупштина ЕА (ЕА GA) у чијем раду су учествовали и представници АТЦ-а. Током заседања ЕА GA доноси, као орган који усваја стратегију и генералне политике на нивоу ЕА, резолуције које су значајне за рад свих АТ потписница мултилатералних споразума о међусобном признавању акредитације (ЕА MLA).

У оквиру сарадње са ЕА током 2019. године, представници АТЦ-а су учествовали и у раду Комитета за сертификациона тела (ЕА CC) и Комитета за контролна тела (ЕА IC), Комитета за лабораторије (ЕА LC), Савета за мултилатералне споразуме (ЕА MAC комитет), Хоризонталног комитета (ЕА ННС) и састанка Радне групе у сектору за медицину (ЕА LC Health Care Laboratory Medicine).

Осим састанцима ЕА, представници АТЦ-а присуствовали су и Заједничком годишњем састанку ILAC-а и IAF-а, одржаног у Франкфурту у октобру 2019. године. Такође су учествовали и у колегијалним оцењивањима других АТ.

Учесници комитета за контролна тела (EA IC) | Participants of the EA Inspection Committee (EA IC)

The activities under the international projects

During 2019, ATS was involved in the activities of the following projects in initial phase:

IPA2017, EU4Energy Labelling and Ecodesign and SEE QI Projects under the new „Regional Consultancy Fund Quality Infrastructure“ (SEE QI Fund).

- As part of the IPA2017 project, there was one meeting with team leader, Mr. Claes Skejrnov, held on December 6th, 2019 during which the necessity of ATS to slightly modify the ToR prior to writing the inception report was outlined. ATS emphasized its necessities related to: support for the development of 3 accreditation schemes: Construction Products, Medical Devices, Electronic Identification and Trust Services Providers (eIDAS regulation), ISO 13485 Training, Assessors Training for Management Systems (IAF Mandatory Documents), Study Visit to other AB (ISO/IEC 17011 + ISO/IEC 17043).
- Given that ATS is one of the beneficiaries of the EU4Energy Labeling and Ecodesign project, the project envisages that the ATS representatives participate in Tasks 2.5 (Training for conformity assessment bodies) and 3.1 of ToR (5-days training of auditors) for certification of companies according to the ISO 50001 standard and 5-day training on implementing regulations (implementing measures) under Directive 2009/125/EC).
- ATS will participate in a workshop on the exchange of experience regarding the application of ISO 17011: 2017 between DAKKS and the WB6 region ABs in February 2020 for the first time. On that occasion, the consideration will be given to writing a SEE QI project on capacity building in the field of accreditation. The project has a new concept based on the

users' requirements (all stakeholders in QI). It supports initiatives accelerating the integration of the Western Balkans into the European Common Market, as well as the other markets, through increased QI recognition services.

Participating in the work of the international organizations

The active participation of the ATS representatives in the operation of EA, ILAC and IAF (General Assembly, Technical Committees and relevant Working Groups) contributes to the improvement of the management system and strengthening the ATS role in the European and international accreditation organizations. Consequently, this improves the QI system in the Republic of Serbia. During 2019, the ATS representatives attended meetings of the aforementioned bodies held twice a year.

In 2019, the 43rd and 44th EA General Assembly (EA GA) were held, with representatives of the ATS participating. During its meeting, EA GA, as the EA body that takes decisions in respect of strategy and general policies, adopts resolutions affecting the operation of all ABs signatories to EA MLA.

ATS representatives participated, as a part of the 2019 cooperation with EA in the work of Certification Committee (EA CC) and Inspection Committee (EA IC), Laboratory Committee (EA LC), Multilateral Agreement Council (EA MAC), EA Horizontal Committee (EA HHC), and EA LC Health Care Laboratory Medicine Working Group.

In addition to EA meetings, the ATS representatives attended ILAC/IAF Joint Annual Meetings held in Frankfurt in October 2019 as well. Furthermore, they participated in the peer evaluations of other ABs.

Accreditation: Adding Value to Supply Chains

World Accreditation Day

9 June 2019

(#WAD2019)

Дан акредитације

Светски дан акредитације обележен је 9. јуна 2019. године на глобалном нивоу, као датум који су заједнички установили ILAC и IAF, како би јавност била боље информисана о значају акредитације.

Тема Светског дана акредитације 2019. године била је „Акредитација. Додавање вредности ланцима снабдевања“. Ланци снабдевања обезбеђују виталну улогу у испоруци производа и услуга потрошачима, привреди и јавном сектору на благовремен, економичан и квалитетан начин.

Акредитација и други инструменти ИК, као што су стандарди, метрологија и оцењивање усаглашености, пружају широко прихваћене алате који помажу да се да вредност ланцима снабдевања. Ови алати такође помажу у успостављању поверења и сигурности и на тај начин гарантују поузданост финалних производа и услуга као и начина на који ће они бити пласирани на тржишту.

Поводом Светског дана акредитације, али и поводом Дана акредитације у Републици Србији, који се обележава 28. јуна, по дану када је донета прва одлука о акредитацији, АТЦ је 2019. године обележио овај традиционални празник. Свечани скуп је одржан у Клубу посланика у Београду и био је посвећен оцењивачима који на посебан начин доприносе просперитету и препознатљивости АТЦ-а у нашој земљи, као и ван ње.

Поред оцењивача и запослених АТЦ-а, свечаности су присуствовали и уважени представници државних институција и универзитета, чланови органа и тела АТЦ-а, као и драге колеге и пријатељи из АТ региона.

Проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора АТЦ-а, говорио је о активностима које је АТЦ реализовао током 2018. године. Оне су се односиле на: унапређење и поједностављење целокупне документације система менаџмента, а све у циљу успостављања уређеног система менаџмента и ефикасних процедура које су усаглашене са документима међународних организација EA, ILAC-а и IAF-а и новом верзијом стандарда SRPS ISO/IEC 17011:2018.

Запослени ATC-а на Дану акредитације
The ATS employees celebrating the World Accreditation Day

The World Accreditation Day

The World Accreditation Day is celebrated on June 9th, 2019 worldwide, as a date jointly established by the ILAC and IAF aiming for the public to become more informed about how important accreditation is.

The theme of the World Accreditation Day 2019 was “Accreditation. Adding Value to Supply Chains.” The supply chains provide a vital role in delivering products and services to consumers, economy and the public sector in a timely, economical and quality manner.

Accreditation and other QI instruments such as standards, metrology and conformity assessment provide widely accepted tools that help give value to the supply chains. These tools also help build trust and security thus guaranteeing the reliability of the final products and services as well as how they will be placed on the market.

On the occasion of the World Accreditation Day, but also on the occasion of the Accreditation Day in the Republic

of Serbia, celebrated on June 28th, 2019. ATS celebrated this traditional holiday when the first Decision on Accreditation was issued. The ceremony was held at Klub poslanika in Belgrade and it was dedicated to the assessors who contribute to the prosperity and recognition of ATS both in our country, and abroad.

In addition to assessors and ATS employees, the ceremony was attended by distinguished representatives of public institutions and universities, members of ATS organs and bodies, as well as dear colleagues and friends from accreditation bodies from the region.

Prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director, spoke about the activities ATS implemented during 2018 with respect to improvement and simplification of the entire management system documentation aiming to establish an organised management system and efficient procedures harmonized with the documents of the international organizations EA, ILAC and IAF and the new version of the standard SRPS ISO/IEC 17011: 2018.

Семинар за акредитована тела, Комбанк дворана, 11.09.2019. године
 The seminar for accredited CABs at the Kombank hall held on September 11, 2019

Семинар за акредитована тела

АТЦ је 11. септембра 2019. године одржао семинар за акредитована ТОУ, у Комбанк дворани у Београду, под називом „Акредитација и оцењивање усаглашености – ми смо свет!“. Скупу је присуствовало око 600 учесника, представника акредитованих ТОУ, ресорних министарстава, као и представника осталих институција, универзитета и факултета из наше земље. Такође је АТЦ-у припала част и задовољство да овом приликом угости г. Алексеја Херсонцева, руководиоца Росакредитација-е и гђу Елену Лебединскају који су на скупу говорили о искуствима у областима оцењивања усаглашености у којима је акредитација обавезна по прописима Руске Федерације.

Проф. др Владимир Поповић, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја и члан СА, отворио је овај скуп истакавши да је АТЦ заузео важну позицију у међународним организацијама учешћем у њеним активностима и кроз потписане међународне споразуме.

Проф. др Ацо Јанићијевић обратио се присутнима рекавши да је циљ АТЦ-а одржавање успостављеног и ефикасног система акредитације, који ће омогућити успешно извршавање надлежности националног акредитационог тела. То значи задовољење потреба

привреде за акредитацијом у Републици Србији, унапређење система акредитације, као и успешно одржавање потписаних мултилатералних споразума, у оквиру EA, ILAC и IAF, односно обезбеђење услова да инфраструктура квалитета у Србији буде конкурентна на међународном нивоу и спремна за партнерски однос са институцијама ИК ЕУ.

На семинару је истакнуто да је претходни период био у знаку измена стандарда ISO/IEC 17011 као и стандарда ISO/IEC 17025:2017 па је овим поводом у току 2019. године реализовано укупно 5 састанака са лабораторијама у вези са применом нове верзије стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017.

Конференција „Квалитет и компетентност 2019.“

У периоду од 3. до 5. октобра 2019. године у Охриду је одржана четврта међународна конференција „Квалитет и компетентност 2019.“ у организацији македонског удружења лабораторија и контролних тела МАКЛАБ на којој су учествовали представници АТЦ-а.

Испред МАКЛАБ-а конференцију је званично отворила председница удружења, мр Магдалена

The Promotion of Accreditation

Seminar for accredited bodies

On September 11th, 2019, the ATS held a seminar for accredited CABs at the Kombank hall in Belgrade, entitled „Accreditation and conformity assessment - we are the world!“ The meeting was attended by approximately 600 participants, representatives of accredited CABs, relevant ministries, as well as the representatives of other institutions, universities and faculties in our country. It was also an honor and pleasure for ATS to host Mr. Alexey Khersontsev, the Head of RusAccreditation and Mrs. Elena Lebedinskaya, who talked about the experience in the fields of conformity assessment in which accreditation is mandatory according to the Russian Federation regulations.

Prof. Aco Janicijevic, PhD, the ATS Acting Director, addressed the attendees by saying that the ATS aim is to maintain an establish an efficient accreditation system, which will enable the successful exercise of the competences of the national accreditation body thus meeting the needs of the economy for accreditation in the Republic of Serbia. Moreover, this will improve the accreditation system, as well as maintaining multilateral agreements within EA, ILAC and IAF, successfully thus ensuring the conditions for QI in Serbia to be competitive on international level and ready for partnership with EU QI institutions.

The seminar emphasized that the previous period was devoted to changes of the standards ISO/IEC 17011: 2017 and ISO/IEC 17025: 2017, and a total of 5 meetings with

*мр Наталија Јовичић Зарић, Александра Николић,
мр Милица Јовчић и проф. др Ацо Јаничијевић
Natalija Jovicic Zaric, Aleksandra Nikolic,
Milica Jovicic and prof. Aco Janicijevic, PhD*

laboratories were held during 2019. The topic of the meetings was the implementation of the new version of the SRPS ISO/IEC 17025: 2017.

„Quality and Competence 2019“ conference

The fourth international „Quality and Competence 2019“ conference was held in Ohrid from 3rd to 5th October 2019. It was organized by the Macedonian Association of Laboratories and Inspection Bodies MAKLAB, and it was attended by the ATS representatives.

*Састанак са представницима акредитованих лабораторија за испитивање на Машинском факултету у Београду, 2019. године
The meeting with the representatives of accredited testing laboratories held at the Faculty of Mechanical Engineering in Belgrade in 2019*

Промоција акредитације

Трајковска Трпевска, а скуп су поздравили др Трпе Ристоски - оцењивач ИАРСМ-а, проф. др Давор Звиздић, председник CROLAB-а, представници EUROLAB-а и EUROCAL-а, као и гђа Љиљана Маркићевић, помоћник директора за одлучивање о акредитацији, у име АТС-а.

Конференција је организована са циљем развоја, побољшања и промовисања квалитета и компетентности лабораторија и контролних тела кроз приказ њихових резултата, достигнућа, искустава и изазова приликом имплементације система менаџмента.

Изузетно квалитетни ауторски радови представљени су током конференције, како путем усмених презентација тако и у оквиру постерске секције. Радне сесије конференције биле су подељене према следећим темама: национални и европски законодавни оквир за обезбеђење квалитета; основни принципи и трендови развоја у лабораторијама за испитивање и еталонирање и контролним телима - колико користимо модерне технологије; промоција акредитације као потврде квалитета; промоција квалитета као слике угледа лабораторија за испитивање и еталонирање, контролних и сертификационих тела; испитивање и контролисање у области заштите животне средине, индустрије и пољопривреде - улога лабораторија у развоју економије.

Посебну пажњу је привукла сесија Промоција акредитације као потврда квалитета у оквиру које је одржана панел дискусија са темом "Транзиција на ново издање стандарда МКС EN ISO/IEC 17025:2018". Проф. др Трпе Ристоски - оцењивач ИАРСМ-а је представио оно што је важно у транзицији на МКС EN ISO/IEC 17025:2018 и која су главна запажања оцењивача.

У оквиру конференције одржан је и округли сто EUROCAL-а – европског удружења акредитованих лабораторија за еталонирање.

Конференцији су присуствовали представници националних акредитационих тела из региона, представници ресорних министарстава и ТОУ.

Важно је истаћи значај узајамне сарадње тела за оцењивање усаглашености кроз овај вид удружења чиме је омогућена лакша размена информација и искустава, организовањем стручних конференција, семинара, округлих столова а у циљу стицања нових знања.

Посета делегације ЕУ институцијама инфраструктуре квалитета

Представници делегације ЕУ у Србији, подкомитета за трговину, индустрију, царину и порезе, гђа Зорица Василева, гђа Лукреција Кирета и г. Fatih Aydogan посетили су 16. и 17. октобра 2019. године институције ИК: Министарство привреде, Сектор за квалитет и безбедност производа, АТС, ИСС и ДМДМ. Такође су посетили и остале институције значајне за Преговарачко поглавље 1 (Министарство здравља, Агенцију за безбедност саобраћаја и Министарство трговине, туризма и телекомуникација), акредитована и именована ТОУ.

Циљ посете је био боље упознавање са кључним институцијама ИК у Републици Србији. Испред АТС-а са делегацијом ЕУ су разговарале гђа Наталија Јовичић Зарић, гђа Љиљана Маркићевић и гђа Јасна Стојановић.

Представници делегације ЕУ упознати су са радом, улогом, значајем и надлежностима АТС-а као националног акредитационог тела у Републици Србији. У другом делу састанка посебно је било речи о предлогу Закона о изменама и допунама закона о акредитацији и његовој усаглашености са захтевима Уредбе (ЕЗ) 765/2008, који се од априла 2019. године налази у скупштинској процедури.

Љиљана Маркићевић, Слађана Чумић, Иван Дуганџић, Вера Томић, Сања Здравковић и др Жељка Кесић-представници АТС-а на МАКЛАБ-у
Ljiljana Markicevic, Sladjana Cunic, Ivan Dugandzic, Vera Tomic, Sanja Zdravkovic and Zeljka Kestic, PhD, the ATS representatives at MAKLAB

The Promotion of Accreditation

On behalf of MAKLAB, the conference was officially opened by the president of the association, Mrs Magdalena Trajkovska Trpevska, MSc. The event was welcomed by Trpe Ristoski, PhD (IARNM assessor), prof. Davor Zvizdic, PhD, the President of CROLAB, EUROLAB and EUROCAL representatives as well as Mrs Ljiljana Markicevic, the ATS Assistant Director for Decision-Making on Accreditation attended the meeting.

The conference was organized for the purpose of developing, improving and promoting the quality and competence of laboratories and inspection bodies by presenting their results, achievements, experiences and challenges in the management system implementation.

Extremely high quality authors' papers were presented at the conference, both in the form of oral presentations and during the poster section. The working sessions of the conference were divided according to the following topics: national and European legislative frame for quality assurance; basic principles and trends of development in testing and calibration laboratories and inspection bodies – how much we use modern technologies; the promotion of accreditation as a means of a promoting quality; the promotion of quality as an Figure of reputation of testing and calibration laboratories, inspection bodies and certification bodies; testing and inspection in the fields of environment, industry and agriculture – the role of laboratories in the economic development.

Close attention was paid to the Promotion of Accreditation session as the confirmation of quality, during which a panel discussion entitled "Transition to the new edition of MKS EN ISO/IEC 17025: 2018" was held. Prof. Trpe Ristoski, PhD, presented the important facts of the transition to MKS EN ISO/IEC 17025: 2018. He pointed out what the main assessors' observations are.

A round table of EUROCAL, the European cooperation of accredited calibration laboratories, was also held at the conference.

The conference was attended by the representatives of national accreditation bodies from the region, the representatives of relevant ministries and conformity assessment bodies.

It is important to emphasize the importance of mutual cooperation of CABs through this type of cooperation, which facilitates the exchange of information and experiences by organizing professional conferences, seminars, round tables in order to gain new insights.

The EU Delegation visit to the QI institutions

The EU Delegation and the Sub-committee on Trade, Industry, Customs and Taxation representatives in Serbia, Ms Zorica Vasileva, Ms Lukrecija Kireta and Mr Fatih Aydogan visited the following institutions of infrastructure: the Ministry of Economy - Sector for Quality and Product Safety, ATS, ISS and DMDM on October 16th-17th, 2019. They also paid a visit to the other institutions relevant for the Chapter 1 (the Ministry of Health of the Republic of Serbia, the Road Traffic Safety Agency and Ministry of Trade, Tourism and Telecommunications) as well as accredited and notified CABs.

The aim of the visit was to become acquainted with the QI key institutions in the Republic of Serbia. Ms Natalija Jovicic Zaric, Ms Ljiljana Markicevic and Ms Jasna Stojanovic, talked to the EU delegation on behalf of ATS.

The EU delegation representatives were briefed on the work, role, importance and competencies of ATS as a national accreditation body in the Republic of Serbia. The proposed amendments of the Law on Accreditation and its conformity with the requirements of Regulation (EC) 765/2008, which has been under parliamentary procedure since April 2019, were discussed in detail in the second part of the meeting.

Промоција акредитације

проф. др Ацо Јанићијевић на Недељи квалитета у ПКС, март 2019. године
prof. Aco Janicijevic, PhD, at the Quality Week in PKS, in March 2019

Сарадња са министарствима, другим државним органима и институцијама из области ИК

Током 2019. године се одвијала сарадња са министарствима, другим државним органима и институцијама из области ИК, по следећим питањима:

- акредитација за потребе именовања/овлашћивања ТОУ;
- учешће представника АТС-а у комисијама/радним групама за именовање/овлашћивање ТОУ, као и у радним групама за израду техничких прописа и сл.;
- сарадња у оквиру ИК (Министарство привреде), ради остваривања законске улоге Министарства у управном надзору над радом АТС-а;
- сарадња на реализацији Стратегије развоја ИК за период од 2015-2020. године и Акционог плана за хармонизовано подручје за Поглавље 1 у процесу преговарања ради приступања Републике Србије у ЕУ;
- учешће представника АТС-а у раду комисија ИСС-а за доношење српских стандарда (комисија CASCO и др.);
- сарадња у оквиру пројекта подршке развоја ИК

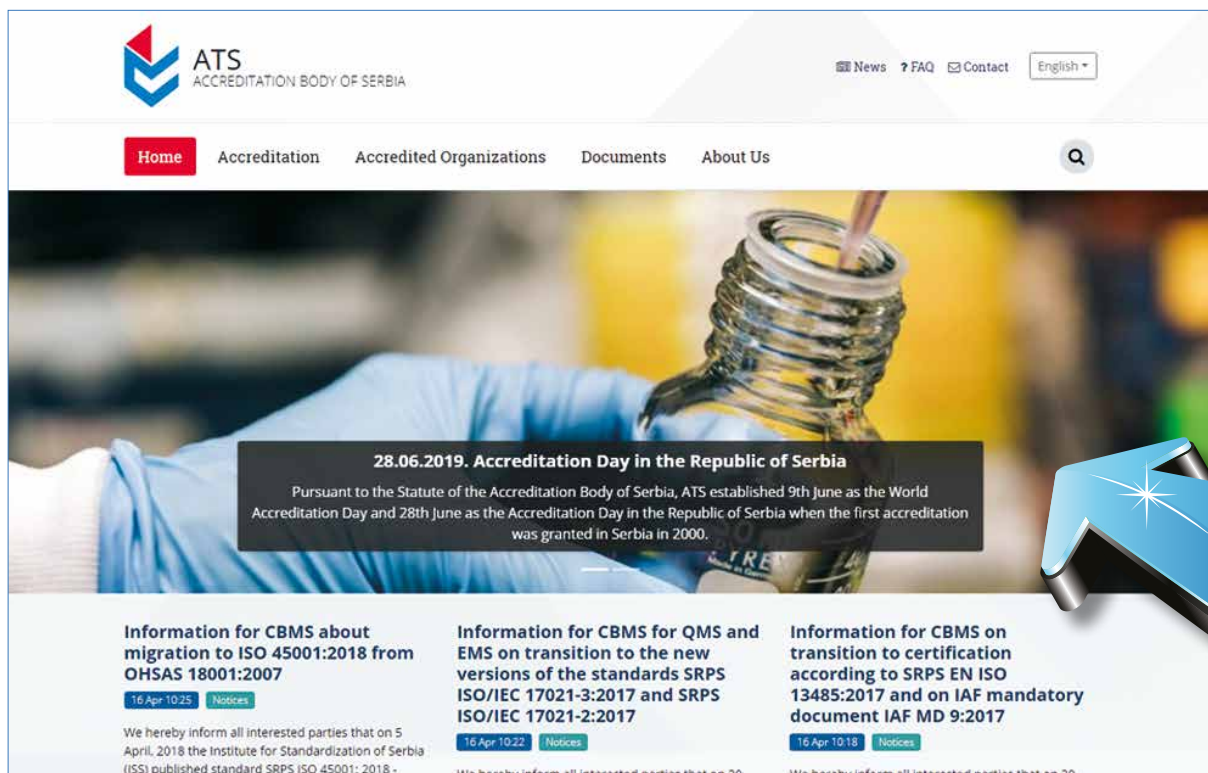
и техничког законодавства Републике Србије и усклађивања са законодавством ЕУ;

- сарадња са Фондацијом за културу квалитета и изврност (FCQE), учешћем на семинарима и кроз друге видове од заједничког интереса;
- сарадња са националном организацијом за квалитет (ЈУСК) кроз учешће на заједничким конференцијама које се односе на квалитет са аспекта акредитације и оцењивања усаглашености;
- сарадња са Асоцијацијом за квалитет и стандардизацију Србије кроз учешће на семинарима;
- сарадња са асоцијацијама потрошача.

Транспарентност у раду

АТС наставља да ради на даљем обезбеђењу транспарентности у раду и доступности потребних информација, докумената и обавештења. Узимајући то у обзир 2019. године креиран је нови вебсајт АТС-а где се редовно ажурирају информације у складу са изменама докумената система менаџмента АТС-а, исказаним потребама акредитованих ТОУ и изменама прописа одговарајућих министарстава. С обзиром на стални развој нових технологија дошло је и до потребе да се сајт АТС-а прила-

The Promotion of Accreditation

Cooperation with ministries, other public authorities and institutions in the field of QI

During 2019, cooperation with ministries, other public authorities and institutions in the field of QI took place regarding the following issues:

- accreditation for the purposes of notification/designation of CABs;
- participation of the ATS representatives in committees/workgroups for the notification/designation of CABs, as well as in working groups for drafting technical regulations, etc.;
- cooperation within the QI system (Ministry of Economy), in order to achieve the legal role of the Ministry in the administrative supervision of the ATS work;
- cooperation regarding the development and implementation of the Strategy for the development of QI for the period 2015-2020 and the Action Plan for harmonized area for the Republic of Serbia's EU accession negotiations for Chapter I;
- participation of the ATS representatives in the work of ISS committees for adopting Serbian standards (CASCO Committee, etc.);

- cooperation within projects supporting the development of QI and technical legislation of the Republic of Serbia and alignment with the EU legislation;
- cooperation with the Fund for Quality Culture and Excellence (FCQE), participation in seminars and other forms of mutual interest;
- cooperation with National Association for Quality (JUSK) through participation in joint conferences related to quality from the aspect of accreditation and conformity assessment;
- cooperation with The Association for Quality and Standardization of Serbia through participation in seminars;
- cooperation with consumer associations.

Transparency of operation

ATS continues to further ensure transparency of its operation as well as the availability of necessary information, documents and notifications. With this in mind, a new ATS website was created in 2019. All the relevant information is updated regularly in line with changes to the documents of the ATS management system, the expressed needs of accredited CABs and changes to the regulations of the relevant ministries. Given the constant development of new technologies, a necessity to adapt the ATS website to modern technologies

годи модерним технологијама, као и новим начинима комуникације. Овај вебсајт је креиран са циљем лакшег и ефикаснијег коришћења од стране свих корисника, како оцењивача, ТОУ, тако и свих заинтересованих страна. С обзиром на широку употребу најсавременијих начина комуникације, сада су доступни Twitter и LinkedIn налози АТЦ-а, с једне стране да се оствари лакша и бржа комуникација са заинтересованим странама, иностраним партнерима и са друге стране, LinkedIn, који је превасходно намењен оцењивачима како садашњим тако и будућим оцењивачима и сарадницима.

Вебсајт АТЦ-а је, не само садржински већ и визуелно, унапређен поред јасно израженог менија са поднасловима: О акредитацији, Акредитоване организације, Документа и О нама, у одељку Најчешћа питања налазе се одговори на питања која нам се често постављају, а тичу се самог процеса акредитације, подношења пријаве за акредитацију, трошкова акредитације и слично.

Што се тиче објављених вести, последње три вести налазе се у централном делу странице што омогућава корисницима да стално буду у току са најновијим дешавањима везано како за измену докумената тако и са осталим актуелним догађајима. Све претходно објављене вести су архивирани и могу се наћи у делу Вести.

Електронско и штампано издање Билтена АТЦ-а

АТЦ је током 2019. године издао два броја Билтена (електронско и штампано издање). Намера АТЦ-а је да клијенти, акредитована ТОУ, будући подносиоци пријава односно заинтересовани клијенти, као и све заинтересоване стране буду на што бољи начин упознати са радом АТЦ-а, поступком акредитације и актуелним темама и новинама из света акредитације како у нашој земљи тако у региону и шире.

Билтен број 20 из августа 2019. године обрадио је теме у вези са обележавањем Светског дана акредитације како у Москви где је присуствовао в.д. директора АТЦ-а проф. др Ацо Јанићијевић тако и у нашој земљи. У Билтену су дате и најбитније одлуке, предлози, као и остале активности из Извештаја са 41. састанка ЕА МАС комитета и из Извештаја са 43. седнице ЕА ГА. Такође су предочене и ставке из ЕА МЛА извештаја из 2018. године. Затим новости из ИАФ-а и ЕА. Искуства из праксе о примени новог издања стандарда ISO/IEC 17025:2017 дата су из угла оцењивача. Као и у претходним издањима Билтена, читаоци су могли да се упознају и са активностима унутар АТЦ-а које су се у претходном периоду односиле на измене докумената АТЦ-а у складу са новим издањем стандарда ISO/IEC 17011, као и са међународним активностима. У овом броју пажња је посвећена и новим издањима правилника у области мерила.

Билтен број 21 из децембра 2019. године обрадио је теме које су се односиле на догађаје реализоване у периоду од претходног издања као што су: семинар АТЦ-а под називом „Акредитација и оцењивање усаглашености – Ми смо свет“, одржан 11.09.2019. године; посета г. Алексеја Херсонцева, руководиоца Росакредитација-е АТЦ-у; конференција МАКЛАБ; годишњи састанци са оцењивачима. Писало се и о билатералним активностима АТЦ-а као што је потписивање Акционог Плана за 2020. годину између АТЦ-а и НАН-а. Приказано је и како се одвија транзиција према новом издању стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017. Овај број Билтена чине и сажет приказ Извештаја ЕА о функционисању акредитације у Европи, као и најбитније ставке из извештаја односно са састанака ЕА МАС комитета као и ЕА LC, ЕАСС и ЕА IC комитета. Представљен је и Извештај са Заједничког годишњег састанка ILAC-а и IAF-а. Овде се могу наћи и информације о новим издањима докумената ILAC-а и ЕА (ILAC G27:07/2019; ILAC G8:09/2019; EA-4/23 INF) итд.

The Promotion of Accreditation

and new means of communication was recognized. Consequently, the website was created to make the use of it easier and more efficient for all the users: assessors, CABs and stakeholders. Given the extensive use of state-of-the-art communication methods, ATS Twitter and LinkedIn accounts are now available as well. On one hand, they have been developed to ensure easier and faster communication with stakeholders and foreign partners. On the other hand, LinkedIn primarily targets current and future assessors and associates.

Not only is the ATS website content-wise but it is visually upgraded as well. In addition to a clear menu with the following captions: About Accreditation, Accredited Organizations, Documents and About Us, the Frequently Asked Questions section provides answers to common questions regarding the accreditation process itself, application for accreditation, accreditation fees and etc.

As for the published news, the last three news items are in the central part of the page, keeping the users up-to-date regarding the latest developments that are related to document changes and other current events. All previously published news items have been archived and can be found in the News section.

ATS Bulletin in Electronic and Hard Copy Format

ATS issued two Bulletins during 2019 (in electronic and hard copy format). The intention of ATS is to make the clients, accredited CABs, future applicants and interested clients, as well as all the interested parties acquainted with the ATS operation, the accreditation process, current topics and novelties in the world of accreditation both in our country and in the region and beyond as much as possible.

Bulletin No. 20 dated August 2019 covered topics related to the celebration of the World Accreditation Day in Moscow attended by the ATS Acting Director, prof. Aco Janicijevic, PhD, and the celebration of this day in our country as well. The Bulletin also contained the most important decisions, proposals and other activities from the Report of the 41st meeting of EA MAC and from the Report of the 43rd Session of the EA GA. It also contained the items from the 2018 EA MLA Report as well as the news from the IAF and EA. Additionally it contained the practical experience of applying the new edition of ISO/IEC 17025: 2017 which is given from the assessors' perspective.

As in previous issues of the Bulletin, the readers were also able to become acquainted with the activities

within ATS that in the previous period referred to the changes in ATS documents in accordance with the new edition of ISO/IEC 17011 as well as its international activities. In this issue, the attention was also paid to the new issues of the by-laws in the field of measurement devices.

The Bulletin No. 21 dated December 2019 covered topics related to the events organized in the period since the previous issue of the Bulletin was published such as: the ATS Seminar entitled "Accreditation and Conformity Assessment - We are the World", held on September 11th, 2019; Mr. Alexey Khersontsev, the Head of RusAccreditation visit to ATS; the MAKLAB Conference; the annual meetings with assessors. Bilateral ATS activities, such as the signing of the 2020 Action Plan between ATS and NAH were also included in this issue of the Bulletin as well as the transition to the new edition of the standard SRPS ISO/IEC 17025: 2017. This Bulletin also provided a concise overview of the EA Report on the Functioning of Accreditation in Europe, and the most important items in the report on meetings of EA MAC as well as EA LC, EA CC and EA IC. Report from the ILAC/IAF Joint Annual Meetings was also included. Information on the new issues of the ILAC and EA documents (ILAC G27: 07/2019; ILAC G8: 09/2019; EA-4/23 INF), etc. can also be found in this Bulletin.

Запослени и оцењивачи АТС-а

Запослени

На крају 2019. године у АТС-у је било 42 запослена (од тога 37 на неодређено време) са следећом квалификационом структуром: 5 доктора наука, 2 магистра, 8 мастера, 24 запослена са високом школском спремом, 2 запослена са вишом школском спремом и 1 запослени са средњом школском спремом.

Према Правилнику о организацији и систематизацији радних места у Акредитационом телу Србије из фебруара 2019. године АТС се састоји од следећих организационих јединица: Кабинет директора (4 запослена), Одељење за акредитацију лабораторија (17 запослених), Одељење за акредитацију контролних и сертификационих тела (12 запослених), Одељење за правне, кадровске, и административне послове (6 запослених) и Одељење за финансијске и рачуноводствене послове (3 запослена).

Оцењивачи

АТС у процесу акредитације ангажује оцењиваче и техничке експерте, који имају одговарајуће образовање, стручност и потребно искуство у областима које оцењују, односно када дају своје стручно мишљење. Професионална компетентност оцењивача и техничких експерата обезбеђује се кроз континуирано професионално усавршавање и едукацију, као и одговарајуће обуке у систему акредитације које организује АТС.

Тако је на крају 2019. године у Регистру оцењивача и техничких експерата АТС-а било 377 водећих оцењивача (ВО)/техничких оцењивача (ТО) и техничких експерата (ТЕ) (интерних и екстерних, из земље и из иностранства) од чега: 89 водећих оцењивача (укључује и ВО који су уједно ТО или ТЕ), 158 техничких оцењивача (укључује и оне који су ВО) и 245 техничких експерата.

У 2019. години Регистар експерата за одлучивање чини 109 чланова.

Током 2019. године склопљено је 264 уговора са оцењивачима/експертима, 10 уговора са страним оцењивачима и 71 уговор са члановима комисија за одлучивање о акредитацији.

Реализација планираних обука

Током 2019. године су реализоване следеће обуке у организацији АТС-а или у оквиру пројеката/билатералних састанака:

I ОБУКЕ ЗА ОЦЕЊИВАЧЕ:

- обука за водеће оцењиваче за оцењивање СТСП према SRPS ISO/IEC 17065, 28-30.05.2019. године и 25.06.2019. године;
- обука за оцењиваче за оцењивање СТЦМ према SRPS ISO/IEC 17021-1, 26-28.11.2019. године.

II ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ У АТС-У:

- обука запослених за унапређење интерне комуникације;
- SWOT - АТС, 6.06.2019. године;
- вредновање мерне несигурности, 30.10.2019. године;
- системски обим, 5.02.2019. године;
- откривамо стандард: ISO/IEC 17025, 30.09.2019. године;

ATS Employees and Assessors

Assessors

ATS recruits assessors and technical experts with relevant educational background competence and necessary experience in the areas they assess, or when providing their expert opinion in the accreditation process. The professional competence of the assessors and technical experts is ensured through continuous professional development and education, as well as appropriate training in the accreditation system delivered by ATS.

Thus, at the end of 2019, there were 377 lead assessors (LA)/technical assessors (TA) and technical experts (TE) (internal and external, both from the Republic of Serbia and abroad) in the Register of ATS Assessors and Technical Experts, 89 of which were lead assessors (including the LAs who are also TA or TE), 158 technical assessors (including those who are LAs) and 245 technical experts.

In 2019, there were 109 members in the Register of Decision-Making Experts.

During 2019, 264 contracts with assessors/experts, 10 contracts with foreign assessors and 71 contracts with decision-making on accreditation committees' members were concluded.

Implementation of planned training sessions

During 2019, the following training sessions were organized by ATS or under projects/bilateral meetings:

I THE TRAINING FOR ASSESSORS:

- The training for leading CBPrC assessors according to SRPS ISO/IEC 17065, from May 28th-30th, 2019 and on June 25th, 2019;
- The training for CBMS assessors according to SRPS ISO/IEC 17021-1 from November 26th- 28th, 2019.

II ATS EMPLOYEES' TRAINING SESSIONS:

- Training employees to improve internal communication;
- SWOT - ATS, held on June 6th, 2019;
- Measurement uncertainty evaluation;
- System scope, held on February 5th, 2019;
- We reveal the standard: ISO/IEC 17025, held on September 30th, 2019;

Employees

At the end of 2019, ATS had 42 employees (37 of which were full-time employees) possessing the following qualifications: 5 holders of PhD degree, 2 holders of MSc degree, 8 holders of master degree, 24 graduates, 2 holders of BSc degree, and 1 employee with high school diploma.

According to the By-law on Internal Organisation and Functional Titles and Job Descriptions of the Accreditation Body of Serbia dated February 2019, ATS consists of the following organizational units: Cabinet of Director (4 employees), the Laboratory Department (17 employees), the Inspection and Certification Department (12 employees), Division for Legal and General Affairs (6 employees) and Department of Financial Affairs (3 employees).

Запослени и оцењивачи АТЦ-а

- Brainstorming - Ризици у процесу избора оцењивача, 18.04.2019. године;
- откривамо стандард: ISO/IEC 17043, 25.10.2019. године;
- следљивост мерења - примери, 30.10.2019. године;
- флексибилни обим акредитације; откривамо стандард: EN ISO 15189, 19.10.2019. године;
- „5 WHY“, 16.08.2019. године;
- акредитација у области органске производње, 8.11.2019. године;
- откривамо стандард: ISO/IEC 17020, 22.11.2019. године;
- Excel, 07.03/14.03/19.03.2019. године.

III САСТАНЦИ ОЦЕЊИВАЧА И ТЕХНИЧКИХ ЕКСПЕРАТА:

- састанак експерата који учествују у одлучивању о акредитацији - 8.02.2019. године;
- састанак оцењивача за медицинске лабораторије - флексибилни обим акредитације - 1.03.2019. године;
- састанак оцењивача за СТСМ / SRPS ISO/IEC TS 17021-10:2018, 1.03.2019. године;
- састанак оцењивача за СТСМ / SRPS EN ISO 22000: 2018, 26.03.2019. године;
- годишњи састанак за оцењиваче за ЛЕ, 18.04.2019. године;
- састанак водећих оцењивача за КТ (ППЗ), 19.06.2019. године;
- семинар за ТЕ (ППЗ), 17.10.2019. године;
- састанак оцењивача за лабораторије за испитивање у вези са различитим областима испитивања, 29.10/5.11.2019. године;
- састанак ВО за ЛИ у вези са различитим областима испитивања 7.11/13.11/15.11/22.11/26.11.2019. године;
- састанак оцењивача/експерата у вези са Правилником о безбедности дечијих игралишта, 5.12.2019. године.

- Brainstorming - Risks in the Process of Selection of Assessors, held on April 18th, 2019;
- We reveal the standard: ISO/IEC 17043, held on October 25th, 2019;
- Traceability of measurement - examples, held on October 30th, 2019;
- Flexible scope of accreditation; we reveal the standard: EN ISO 15189 held on October 19th, 2019;
- „5 WHY“, held on August 16th, 2019;
- Accreditation in the field of organic production, held on August 11th, 2019;
- We reveal the standard: ISO/IEC 17020, held on November 22nd, 2019;
- Excel, held on March 7th, 2019, March 14th, 2019 and March 19th, 2019.

III ASSESSORS AND TECHNICAL EXPERTS' MEETINGS:

- Meeting of experts participating in decision-making on accreditation - held on February 8th, 2019;
- Meeting of medical laboratory assessors - flexible scope of accreditation - held on March 1st, 2019;
- Meeting of the assessors CBMS/SRPS ISO/IEC TS 17021-10: 2018, held on March 1st, 2019;
- Meeting of assessors for CBMS/SRPS EN ISO 22000: 2018, held on March 26th, 2019;
- The annual meeting for assessors for CLs, held on April 18th, 2019;
- Meeting of leading assessors for IBs (FP) held on June 19th, 2019;
- Seminar for TE (FP), held on October 17th, 2019;
- Meeting of assessors for TLs regarding different fields of testing, held on October 29th / November 5th, 2019;
- Meeting of LAs for TLs regarding various fields of testing held on November 7th/November 13th/November 15th/November 22nd/ November 26th, 2019;
- Meeting of assessors/experts regarding the Rulebook on children's playgrounds' safety, held on December 5th, 2019.

Реализација финансијског плана

2019

Средства за рад националног акредитационог тела се обезбеђују: наплатом трошкова акредитације, из буџета Републике Србије и из других извора (у складу са чланом 13. Закона о акредитацији). Под наплатом трошкова акредитације подразумевају се средства из прихода која се остварују пружањем услуга корисницима у складу са Одлуком о висини трошкова акредитације. Потребна средства за рад АТС-а утврђују се Годишњим програмом рада АТС-а у складу са оснивачким актом. Износ средстава за рад АТС-а, која се обезбеђују из буџета Републике Србије, обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину, укључујући и средства за чланарине АТС-а у европској и међународним организацијама за акредитацију. Под средствима из других извора подразумевају се поклони и донације и други приходи остварени у складу са законом.

Укупан приход АТС-а, остварен у 2019. години, износи 167.944 хиљада динара.

ПРИХОД ЈЕ ОСТВАРЕН:

- наплатом трошкова акредитације у износу од 154.209 хиљада динара;
- из буџета Републике Србије на основу пројектних активности за реализацију Плана и програма рада за 2019. годину (у даљем тексту: План), у износу од 13.454 хиљада динара;
- меморандумске ставке за рефундацију расхода (наплата боловања од министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту) у износу од 281 хиљада динара.

Према завршном рачуну АТС за 2019. годину укупни расходи и издаци износе 169.745 хиљада динара. На основу Биланса прихода и расхода извршена је подела на пет група расхода и то: а) расходи за запослене у износу од 80.739 хиљада динара, б) коришћење услуга и роба у износу од 82.199 хиљада динара, в) чланарине међународним организацијама у износу од 2.844 хиљада динара, г) порези, обавезне таксе у износу од 215 хиљада динара и д) издаци за нефинансијску имовину у износу од 3.748 хиљада динара.

ОСТВАРЕН ПРИХОД АТС-а У 2019. ГОДИНИ

Наплата трошкова акредитације	154.209.000
Буџет Републике Србије	13.454.000
Меморандумске ставке за рефундацију расхода	281.000
Укупно:	167.944.000

РАСХОДИ АТС-а У 2019. ГОДИНИ

Расходи за запослене	80.739.000
Коришћење услуга и роба	82.199.000
Чланарине међународним организацијама	2.844.000
Порези, обавезне таксе	215.000
Издаци за нефинансијску имовину	3.748.000
Укупно:	169.745.000

Implementation of the Financial Plan

Financial resources used for the operation of the national accreditation body are provided by: charging accreditation fees, using budget assets of the Republic of Serbia and using the assets coming from other sources (in accordance with Article 13 of the Law on Accreditation). Accreditation fees charging means obtaining financial resources from the revenue being realised by providing services to the users in accordance with the Accreditation Charging Policy Document. The amount of financial resources necessary for the operation of the ATS is determined by the ATS Annual Work Programme in accordance with the Act on Establishment. The amount of financial resources necessary for the operation of ATS, to be provided from the budget of the Republic of Serbia, are determined in accordance with the Law on 2019 Budget of the Republic of Serbia, including the funds for ATS membership fees in European and international accreditation organizations. Funds using the assets coming from other sources include gifts and donations and other income generated in accordance with the law.

The total revenue of ATS generated in 2019 is 167,944 million RSD.

THE REVENUE HAS BEEN GENERATED:

- by charging accreditation fees amounted to 154,209 million RSD;
- by using budget assets of the Republic of Serbia on the basis of project activities for the implementation of the 2019 ATS Plan and Work Programme, amounted to 13,454 million RSD;
- through memorandum items for reimbursement of expenses (sick leave payment from Ministry of Labor, Employment, Veteran and Social Affairs - Family and Social Welfare Sector) amounted to 281 thousand RSD.

According to the final ATS annual financial statement for 2019, the total amount of expenditure was 169,745 million RSD. Based on the Income and Expense Balance Sheet, a division into five groups of expenditures was made: a) expenditure for the employees amounted to 80,739 million RSD, b) use of goods and services amounted to 82,199 million RSD, c) membership fees for international organizations amounted to 2,844 million RSD, d) taxes and mandatory fees amounted to 215 thousand RSD and e) expenditures for non-financial assets amounted to 3,748 million RSD.

2019

THE ATS REVENUE GENERATED IN 2019:

Charging accreditation fees	154,209,000
Budget of the Republic of Serbia	13,454,000
Memorandum items for reimbursement of expenses	281,000
In total:	167,944,000

ATS EXPENDITURE IN 2019:

Expenditure for the employees	80,739,000
Use of goods and services	82,199,000
Membership fees for the international organizations	2,844,000
Taxes, mandatory taxes	215,000
Expenditure for non - financial assets	3,748,000
In total:	169,745,000

Анкета АТС-а

АТС је крајем 2019. године спровео испитивање задовољства корисника услуга међу акредитованим ТОУ у Републици Србији кроз Упитник који је електронском поштом послат на око 600 адреса акредитованих ТОУ. На упитник је укупно одговорило 224 ТОУ.

Циљ овог Упитника је да на основу исказаног степена задовољства кроз одговоре акредитованих ТОУ као и кроз дата мишљења, предлоге, сугестије, као и примедбе унапредимо наш рад као и наше услуге на обострано задовољство.

Упитник су сачињавала питања у вези задовољства корисника са информацијама које добијају у вези рада АТС-а, начинима комуникације, ефикасности у решавању техничких питања од стране запослених, као и административних и финансијских питања, брзином реаговања АТС-а на захтеве ТОУ, професионалности и стручности запослених, садржајем и темама скупова и активностима АТС-а на промоцији акредитације у текућој години.

С обзиром да се већина коментара и предлога ТОУ из 2018. године односила на организацију семинара по тематским областима и бољу комуникацију са ТОУ, у току 2019. године одржани су претходно поменути семинар за сва ТОУ у Комбанк дворани као и 5 састанака са лабораторијама у вези са применом нове верзије стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017.

АТС је наставио активности на прикупљању информација у вези реализованих оцењивања путем посебног обрасца Оцена спроведеног оцењивања (АТС-ПР09-002) како би се унапредио рад тимова за оцењивање АТС-а, повећала ефикасност њиховог рада и уједначили ставови оцењивача у поступцима оцењивања. На овај начин акредитована ТОУ могу да, непосредно после оцењивања или завршеног поступка акредитације, искажу своје (не) задовољство или предложе мере за побољшање рада АТС-а.

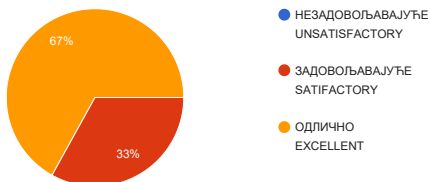

УПИТНИК О ЗАДОВОЉСТВУ КОРИСНИКА АТС Questionnaire

224 одговора
224 responses

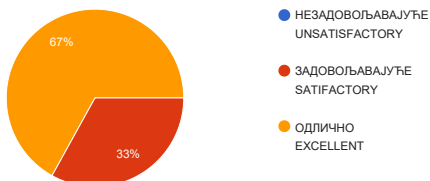
1. Доступност информација у вези са радом АТС The availability of information regarding the operation of ATS

224 одговора
224 responses

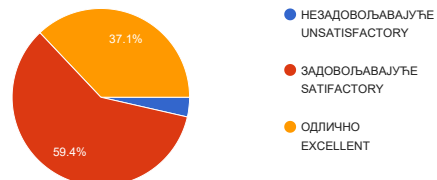
2. Начин комуникације путем вебсајта АТС-а (www.ats.rs) The means of communication via the ATS website (www.ats.rs)

224 одговора
224 responses

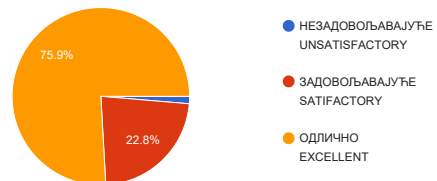
3. Комуникацију путем друштвених мрежа Communication through social media

224 одговора
224 responses

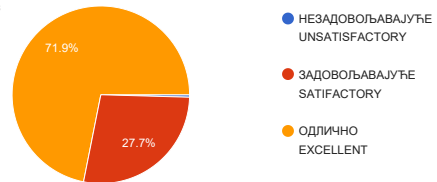
4. Ефикасност у решавању техничких питања од стране запослених у АТС-у Efficiency in resolving technical issues by the ATS employees

224 одговора
224 responses

5. Ефикасност у решавању административних и финансијских питања Efficiency in resolving technical issues by the ATS employees

224 одговора
224 responses

The ATS Survey

At the end of 2019, ATS conducted a survey among accredited CABs in the Republic of Serbia on users' satisfaction with respect to the service through a Questionnaire sent by e-mail to approximately 600 addresses of accredited CABs. A total of 224 CABs answered it.

The purpose of this Questionnaire is to improve our work based on the expressed level of satisfaction through the answers of the accredited CABs, their opinions, suggestions, and objections to our mutual satisfaction.

The Questionnaire consisted of questions in relation to customer satisfaction regarding the information they receive about the work of ATS, communication methods, efficiency in solving technical issues by ATS employees as well as the administrative and financial ones, how fast ATS responds to CAB requests, its employees' professionalism and expertise, as well as content and topics of the meetings and ATS activities regarding promoting accreditation in the current year.

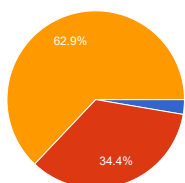
Given that the majority of the CABs comments and suggestions from 2018 was related to the organization of seminars according to the thematic fields and improved communication with CABs, the aforementioned seminar for all CABs was held at the Kombank Hall in 2019 together with 5 meetings with laboratories regarding implementing the new version of SRPS ISO/IEC 17025: 2017.

The ATS continued its activities of gathering information on implemented assessments through a special form of Evaluation of Conducted Assessment (ATS-PR09-O02) in order to improve the work of ATS assessment teams, increase the efficiency of their work and to harmonize the views of assessors in the assessment procedures. In this way, accredited CABs can, express their (un) satisfaction or propose measures to improve the work of the ATS right after the assessment or after the accreditation process has been completed.

6. Брзина реаговања АТС-а на ваше захтеве

The ATS response speed to your requests

224 одговора
224 responses

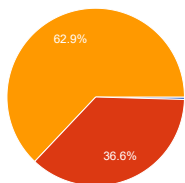

- НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ UNSATISFACTORY
- ЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ SATISFACTORY
- ОДЛИЧНО EXCELLENT

7. Јасноћа одговора АТС на ваша питања/дилеме

The clarity of ATS answers to your questions/dilemmas

224 одговора
224 responses

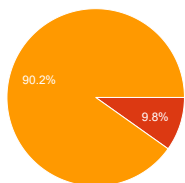

- НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ UNSATISFACTORY
- ЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ SATISFACTORY
- ОДЛИЧНО EXCELLENT

8. Професионалност запослених АТС-а са којима имате комуникацију

The professionalism of the ATS employees with whom you communicate

224 одговора
224 responses

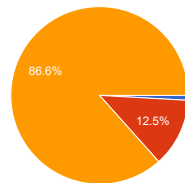

- НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ UNSATISFACTORY
- ЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ SATISFACTORY
- ОДЛИЧНО EXCELLENT

9. Стручност запослених АТС-а са којима имате комуникацију

The expertise of the ATS employees with whom you communicate

224 одговора
224 responses

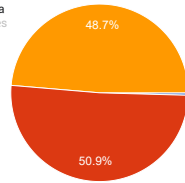

- НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ UNSATISFACTORY
- ЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ SATISFACTORY
- ОДЛИЧНО EXCELLENT

10. Садржај и теме скупова који су организовани у току 2019.године

The content and topics of the meetings organized during 2019

224 одговора
224 responses

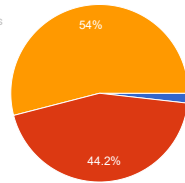

- НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ UNSATISFACTORY
- ЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ SATISFACTORY
- ОДЛИЧНО EXCELLENT

11. Активности АТС-а у 2019.години на промоцији акредитације

The ATS activities in 2019 regarding promotion of accreditation

224 одговора
224 responses

- НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ UNSATISFACTORY
- ЗАДОВОЉАВАЈУЋЕ SATISFACTORY
- ОДЛИЧНО EXCELLENT

Циљеви АТС-а

АТС

Општи циљеви система ИК у Републици Србији утврђени су у Стратегији унапређења инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015 – 2020. године, коју је донела Влада Републике Србије 30. октобра 2015. године, а у области акредитације утврђени су следећи посебни циљеви:

- унапредити систем акредитације у Републици Србији, уз проширење области рада АТС-а у складу са потребама привреде, ТОУ и органа државне управе;
- задржати статус потписника споразума о признавању еквивалентности система акредитације (EA MLA, ILAC MRA и IAF MLA);
- подизање нивоа свести свих заинтересованих страна и јавности о значају акредитације.

ТОКОМ 2019. ГОДИНЕ У АТС-У СЕ РАДИЛО НА СЛЕДЕЋИМ АКТИВНОСТИМА:

- завршетку свих започетих процеса акредитације;
- унапређењу процеса оцењивања у циљу повећања његове ефикасности уз потпуну примену измењених докумената;
- повећању броја оцењивача и техничких експерата кроз реализацију планираних обука;
- преиспитивању Регистра оцењивача и експерата у складу са ново успостављеним критеријумима;
- одржавању потписаних споразума EA MLA, ILAC MRA и IAF MLA;
- припреми на проширењу обима споразума на ПТ провајдере;
- сарадњи са регулаторима и власницима шема оцењивања усаглашености;
- успостављању оперативне сарадње у складу са потписаним споразумима;
- повећању компетентности запослених;
- акредитацији за послове контролисања/сертификације дечијих игралишта према националном пропису („Правилник о безбедности дечијих игралишта“).

The ATS objectives

General objectives of the QI System in the Republic of Serbia are set out in the Strategy for the Improvement of Quality Infrastructure in the Republic of Serbia for the period 2015 - 2020. It was adopted by the Government of the Republic of Serbia on October 30th, 2015, and the following specific objectives in the field of accreditation are set:

- improving the accreditation system in the Republic of Serbia by expanding the field of the ATS operation in accordance with the necessities of the economy, CABs and public administration bodies;
- maintaining the status of signatory to EA MLA, ILAC MRA and IAF MLA;
- raising awareness of all stakeholders and the public about the importance of accreditation.

ATS WAS FOCUSED ON THE FOLLOWING ACTIVITIES IN 2019:

- completion of all initiated accreditation processes;
- improving the assessment process in order to increase its efficiency through the amended documents full application;
- increasing the number of assessors and technical experts through the implementation of the planned training sessions;
- reviewing the Register of Assessors and Experts in accordance with the newly established criteria;
- maintaining the signed agreements of EA MLA, ILAC MRA and IAF MLA;
- preparing to extend the scope of the agreement to PT providers;
- working with regulators and conformity assessment scheme owners;
- establishing operational cooperation in accordance with the signed agreements;
- increasing the competence of employees;
- accreditation for the inspection/certification of playgrounds in accordance with national regulations (Rulebook on children's playgrounds' safety)

Циљеви за 2020. годину

У складу са својим стратешким циљевима и политиком квалитета, активности АТС-а у 2020. години биће усмерене ка:

- завршетку свих започетих процеса акредитације, одржавању постојећих акредитација и акредитацији нових ТОУ;
- потпуној примени система менаџмента АТС-а усаглашеног са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17011:2018 и других обавезујућих докумената међународних организација EA, ILAC и IAF, чија је примена обавезна у току 2020. године;
- унапређењу процеса оцењивања у циљу повећања његове ефикасности уз потпуну примену измењених докумената;
- одржавању потписаних споразума EA MLA, ILAC MRA и IAF MLA;
- сарадњи са регулаторима и власницима шема оцењивања усаглашености;
- успостављању оперативне сарадње у складу са потписаним споразумима/протоколима о сарадњи;
- повећању компетентности запослених;
- повећању броја оцењивача и техничких експерата кроз реализацију планираних обука (првенствено за акредитацију КТ и ЛЕ);
- унапређењу система оцењивања кроз успостављање јединствене „листе добре оцењивачке праксе“ са циљем хармонизације рада оцењивача;
- потпуној примени измењених критеријума компетентности за оцењиваче и техничке експерте са циљем преиспитивања Регистра оцењивача и техничких експерата и обезбеђења његове потпуне оперативности;
- учешћу у реализацији програма и пројеката унапређења области акредитације и ИК (у оквиру ERP, IPA и др.);
- успостављању и примени Акционих планова оперативне сарадње са другим АТ у складу са потписаним билатералним споразумима;
- оперативној имплементацији информационог система;
- спровођењу политике промоције потписаних споразума кроз промоцију акредитације и еквивалентности система акредитације у Републици Србији са системима акредитације, првенствено у земљама чланицама ЕУ;
- проширења области акредитације на област која је обухваћена Законом о грађевинским производима и припадајућим правилници (нпр. област хемијских додатака бетону итд.);
- проширења акредитације на област која је обухваћена Законом о медицинским средствима;
- оцењивања у сврху завршетка преласка на ново издање стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017;
- унапређењу успостављеног процеса акредитације СТЦМ - медицинска средства (ISO 13485);
- проширења акредитације СТЦМ за SRPS EN ISO 50001, а у складу са новом верзијом поменутог стандарда;
- проширења акредитације на област акредитације МЛ, за испитивања уз пацијента, према стандарду SRPS EN ISO 15189 + SRPS EN ISO 22870;
- наставку започетих активности на акредитацији у области оцењивања усаглашености квалификованих услуга од поверења, SRPS EN 319 403 V2.2.2:2016 - Електронски потписи и инфраструктуре (ESI). У току 2019. године је за област квалификованих услуга од поверења, идентификован потенцијални клијент као и потенцијални ТЕ.
- наставку активности на акредитацији послова у вези са применом Закона о заштити података о личности с обзиром да у 2019. години није било заинтересованих за ову област;
- наставку планираних активности на акредитацији тела за верификацију извештаја о емисијама гасова са ефектом стаклене баште према стандарду SRPS ISO 14065, које ће бити усаглашене са доносиоцем националног прописа у овој области, с обзиром да у току 2019. године није било активности од стране доносиоца прописа.

The ATS objectives

The ATS 2020 goals

In line with its strategic goals and quality policy, the ATS activities in 2020 will be directed towards:

- completing all the initiated accreditation processes, maintaining existing accreditations and the accreditation of new CABs;
- fully implementing the ATS management system in accordance with the requirements of the standard SRPS ISO/IEC 17011: 2018 and other international organizations EA, ILAC and IAF mandatory documents the implementation of which is mandatory in 2020;
- improving the assessment process in order to increase its efficiency by fully applying the amended documents;
- maintaining the signed agreements of EA MLA, ILAC MRA and IAF MLA;
- working with regulators and conformity assessment scheme owners;
- establishing operational cooperation in accordance with signed agreements/protocols on cooperation;
- increasing the competence of employees;
- increasing the number of assessors and technical experts through the implementation of planned training sessions (primarily for the accreditation of IBs and CLs);
- improving the assessment system by establishing a single „list of good assessment practices“ aiming to harmonize the operation of the assessors;
- fully applying the amended competence criteria for assessors and technical experts for the purpose of

reviewing the Register of assessors and technical experts thus ensuring its full operability;

- participating in the implementation of programs and projects aiming to improve the accreditation and QI (within ERP, IPA, etc.);
- establishing and implementing Action Plans for the operational cooperation with other ABs in accordance with signed bilateral agreements;
- operational implementation of the information system;
- implementing the policy of promotion of signed agreements through the promotion of accreditation and equivalence of the accreditation system in the Republic of Serbia with the accreditation systems, primarily in the EU Member States;
- extending the scheme of accreditation to the area covered by the Construction Products Regulation and related manuals (e.g. the field of chemical admixtures in concrete, etc.);
- extension of accreditation to the area covered by the Law on Medical Device;
- assessments for the purpose of completing the transition to the new edition of SRPS ISO/IEC 17025: 2017;
- Improving the established process of CBMS accreditation - medical devices (ISO 13485);
- extensions of CBMS accreditation to SRPS EN ISO 50001, in accordance with the new version of the said standard;
- extending accreditation to the scheme of accreditation of medical laboratories for POCT (point of care testing) according to the standard SRPS EN ISO 15189 + SRPS EN ISO 22870;
- continuing the accreditation activities initiated in the area of conformity assessment of qualified service trusted providers, SRPS EN 319 403 V2.2.2: 2016 - Electronic signatures and infrastructures (ESI). In the course of 2019, a potential client as well as potential TE for the field of qualified trusted services were identified.
- continuing the activities on the accreditation of the Law on Personal Data Protection implementation-related activities given there were no interested parties in this field in 2019;
- continuing the planned activities for accreditation of the body for verifying greenhouse gas emissions according to the standard SRPS ISO 14065, which will be harmonized with the regulator in this field, given there were no activities by the regulator during 2019.

АТС

Како нас контактирати

Уколико желите да пронађете детаљне информације о питањима везаним за акредитацију и рад АТС-а, молимо вас да посетите наш интернет портал на адреси **www.ats.rs**.

Можете да нас контактирате на неколико начина:

телефоном

011 313 03 73

(ово је контакт телефон техничког секретара, а бројеве телефона и имена осталих запослених можете пронаћи на нашем интернет порталу у секцији *Контакти*)

писаним путем

Акредитационо тело Србије
Влајковићева 3,
11000 Београд 6, Србија
поштански фах 92

факсом

011 313 03 74

и путем електронске поште
office@ats.rs

How to contact us

If you would like to obtain further information, it can be found on our internet portal at **www.ats.rs**

If you wish to contact us, you may do so in several ways:

by phone

+ 381 11 313 03 73

(This is the phone number of the Technical Secretary, while contact details of other employees may also be found on the internet portal under *Contact*)

by post

Accreditation Body of Serbia
Vlajkovicева 3,
11000 Beograd, Serbia
PO box 92

by fax

+381 11 313 03 74

and by e-mail
office@ats.rs

• Поверење у компетентност

• Confidence in competence

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
АКРЕДИТАЦИОНОГ ТЕЛА СРБИЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ
април 2020. године

Главни и одговорни уредник:

проф. др Ацо Јанићијевић, в.д. директора АТС-а

Уредник:

Јасна Стојановић, заменик директора
телефон: 011/314 86 80
факс: 011/313 03 74
e-mail: jasna.stojanovic@ats.rs

Издавач:

Акредитационо тело Србије
Влајковићева 3,
11 000 Београд 6, Србија
поштански фах 92

Припрема:

Позитив МВП ДОО
Светозара Марковића 15
11000 Београд, Србија

2019 ANNUAL REPORT OF THE
ACCREDITATION BODY OF SERBIA
April 2020

Editor in chief:

prof. Aco Janičević, PhD, the ATS Acting Director

Editor:

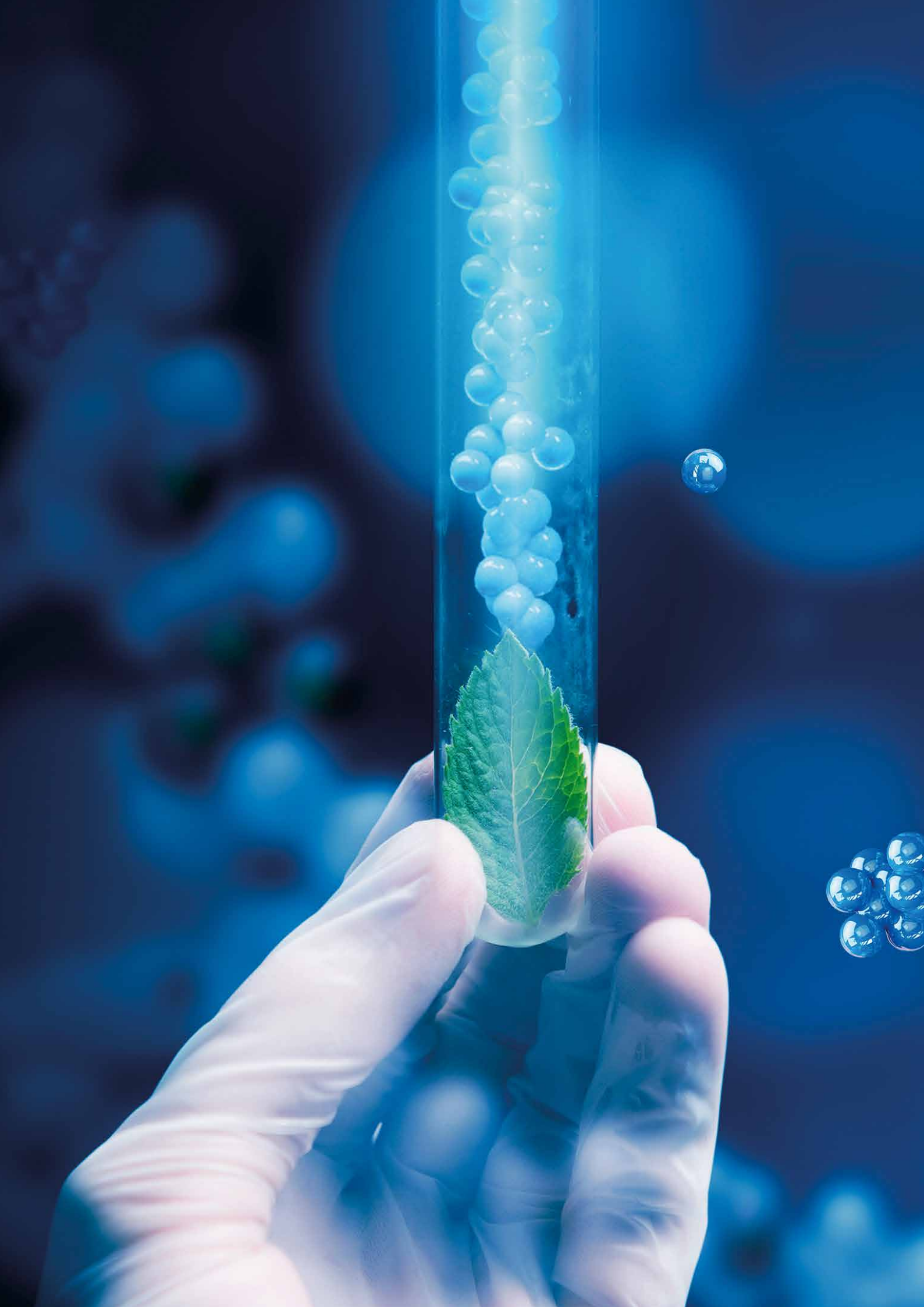
Jasna Stojanović, Deputy Director
Phone: +381 11 314 86 80
Fax: +381 11 313 03 74
e-mail: jasna.stojanovic@ats.rs

Published by:

Accreditation Body of Serbia
Vlajkovicева 3,
11 000 Beograd, Serbia
PO box 92

Designed by:

Pozitiv MVP DOO
Svetozara Markovića 15
11000 Belgrade, Serbia

ATC

28. јун 2019.

ДАН АКРЕДИТАЦИЈЕ

у Републици Србији

Акредитација:
ДОДАВАЊЕ
ВРЕДНОСТИ
ЛАНЦИМА
СНАБДЕВАЊА

Accreditation:
Adding Value to Supply Chains

World Accreditation Day

9 June 2019

(#WAD2019)

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ
Accreditation Body of Serbia

ATC

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ • ACCREDITATION BODY OF SERBIA

Влајковићева 3, 11 000 Београд 6, Србија | Vojkovicseva 3, 11 000 Beograd, Serbia • Поштански факс | P. fax: 92
Тел. | Phone: +381 11 313 03 73 • Факс | Fax: +381 11 313 03 74 • office@ats.rs | www.ats.rs

ATS_Serbia

[linkedin.com/company/ats-serbia](https://www.linkedin.com/company/ats-serbia)